

ĽUBEĽSKÉ NOVINY

1. polrok 2018

Fašiangy, Turíce, Velká noc ide, kto nemá kožuška zima mu bude... aj táto typická bursovnícka pesnička a podobné piesne sa niesli našou dedinou v sobotu 10. februára 2018

Pokračovanie na str. 11

MILÍ ČITATELIA ĽUBELSKÝCH NOVÍN, DRAHÍ SPOLUOBČANIA,

rok sa pomaly preklápa do svojej druhej polovice a vy držíte v rukách čerstvé Ľubelské noviny, v ktorých Vám okrem uplynulého diania v našej obci opíšeme aj mnohé iné zaujímavé témy. V prílohe vás chceme oboznámiť s prijatými všeobecne záväznými nariadeniami.

Aj uplynulý polrok bol bohatý na nielen kultúrne aktivity, ale viackrát zasadlo aj obecné zastupiteľstvo, ktoré prerokovalo viaceré aktivity, podnety, nápady a myšlienky. Hlavné uzly obce sú dnes už monitorované kamerovým systémom, čo zvýši našu bezpečnosť a verím, že obmedzí prípadne možnú kriminálnu činnosť.

Výstavba nájomných bytov sa už začala, musíme však ešte spoločne so zhotoviteľom diela zvládnuť problémy s odvodnením stavby a lokality, ale komplexne, aby sme tým neohrozili okolité rodinné domy a blízke poľa.

Pokračovali sme v skrášľovaní priestranstiev obce a zrekonštruovali sme ďalšiu autobusovú zastávku, tentokrát pred základnou školou, a to je aj dôvod, prečo má vzhľad prispôbosený deťom. V tomto verejnom priestranstve sme našli spoločnú reč aj s rímsko-katolíckou cirkvou, kde sme podporili výmenu oplatenia priestoru pred kaplnkou sv. Barbory.

PRED

PO

Začiatkom marca nás nemilo prekvapil havarijný stav, ktorý nastal na hydroizolácii obvodu striech na budovách základnej školy, a ktorý sme v krátkom čase aj vyriešili.

Úprimne ma teší, že sa podarila aj kompletná rekonštrukcia cesty I/18 od Liptovského Michala po Gôtovany. A tak sme aj vyfrezovaný materiál použili na

cestičku na našom cintoríne. Úsek cesty až do Liptovského Mikuláša je dnes vo fáze projektovania, pretože cesta je v tejto trase najviac zničená a mala by sa financovať cez fondy EÚ. Hoci to nie je čisto záležitosť našej obce, týka sa nás všetkých, ktorí žijeme v strednom Liptove.

Nezabúdame ani na naše miestne komunikácie, ktoré chceme komplexne opraviť až po možnom od-kanalizovaní obce, čo je ale proces, ktorý bude trvať viac rokov a závisí predovšetkým od financií, ktoré budeme žiadať od štátu. Tam, kde to už miera zničenia cesty nedovolí, musíme riešiť stav ciest plošnými opravami. Poslanci obecného zastupiteľstva schválili program obnovy ciest v obci, v rámci ktorého boli vytipované úseky, ktoré sa postupne v priebehu pár rokov obnovia. V najbližšom období plošne opravíme priestor pred zdravotným strediskom a cestu poza stavebniny.

Veľmi významným projektom, na schválenie ktorého stále čakáme, je kompletná rekonštrukcia verejnej budovy - kultúrneho domu s obecným úradom a tiež veríme, že nám na Ministerstve financií SR schvália dotáciu na výmenu rozvodov a reproduktorov miestneho rozhlasu.

Sú pred nami aj ďalšie rozvojové aktivity - vybudovanie malého amfiteátra v ovocinárskej záhrade a zveladenie parku za zdravotným strediskom, ktorý bude akýmsi parkom oddychu a financovaný bude cez Miestnu akčnú skupinu Stredný Liptov. Na týchto projektoch v súčasnosti pracujeme a pustili sme sa už do majetkoprávného vysporiadania cesty v lokalite „Trstica“. Obecné zastupiteľstvo sa tiež venovalo aj lepšiemu zabezpečeniu starostlivosti, údržby a poriadku na verejných priestranstvách obce, uvažujeme aj o zriadení obecnej prevádzky.

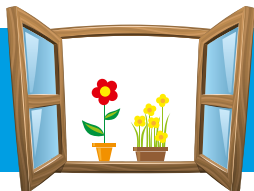
Naša Ľubela žila uplynulý polrok aj mnohými kultúrnymi podujatiami, za čo sa chcem úprimne všetkým tým, ktorí sa pričínili o zorganizovanie akcií, poďakovať. Čaká nás dovolenkové obdobie a v týchto letných mesiacoch sa opäť stretneme na milých podujatiach, ktoré sa v našej obci uskutočnia. Ja sa na ne veľmi teším a verím, že ich podporíte aj vy vašou účasťou.

Prajem vám krásne pohodové letné dni a nech ste stále naladení optimisticky. Veď radosť rozdávaním rastie.

S úctou Váš

*Ing. Erik Gemzický, PhD.
starosta obce*

ŠKOLSKÉ OKIENKO

Druhý polrok školského roka 2017/2018 žiakov formovalo nielen vzdelávanie počas vyučovania, ale aj mimoškolská činnosť. Žiaci pod vedením pedagógov sa zapojili do kultúrnych, športových a tvorivých akcií v rámci školy, okresu, regiónu, ale aj na celoštátnej úrovni.

Vo februári 2018 sme zorganizovali 3. ŠKOLSKÝ PLES. Toto podujatie pripravujeme nielen pre zábavu, ale aj preto, aby sme pomohli svojej škole. Minuloročný výťažok z plesu mal byť použitý na vybudovanie detského dopravného ihriska v areáli školy. Náš plán sme zatiaľ nerealizovali, nakoľko finančné prostriedky nestačili na tento projekt. Chceme veriť, že v lete sa pustíme do napĺňania našich plánov, aby sme deti mohli pripravovať dôsledne pre praktický život v oblasti bezpečnosti na cestách.

Každoročne sa vybraní žiaci našej školy zúčastňujú Technickej olympiády. V kategórii B nás úspešne reprezentoval šiestak Jakub Humený a skončil na peknom 2. mieste. Výborne sa darilo ôsmakom Pavlovi Humenému a Alexejovi Kubíkovi, ktorí nás reprezentovali v kategórii A ako súťažná dvojica v okresnom kole a umiestnili sa na 1. mieste, čím získali postup do krajského kola, ktoré sa uskutočnilo 1. februára 2018 v Čadci. V tomto kole nás chlapci veľmi potešili, pretože si domov odniesli ocenenie za 1. miesto. Následne sa začala ešte intenzívnejšia príprava na celoštátne kolo, ktoré sa konalo 2. - 3. mája 2018 v Novom Meste nad Váhom. Naši chlapci, ako zástupcovia žilinského kraja, sa na celoštátnom kole umiestnili na krásnom 2. mieste. Všetci sa z tohto veľkého úspechu veľmi tešíme, chlapcom gratulujeme a prajeme veľa podobných výsledkov v ich budúcom živote. Veľká vďaka patrí aj pánovi učiteľovi Š. Gejdošovi, ktorý sa chlapcom venoval a odovzdával im počas priprav svoje vedomosti.

Škola je zapojená do projektu EKO ALARM, ktorý prebieha na 200 školách po celom Slovensku. Každá trieda v našej škole vďaka nemu dostala dva koše na triedenie odpadu – žltý na plasty a modrý na papier. Koše sú vyrobené z použitých CURAPROX kefiek, ktoré môže škola ďalej zbierať a získať koše napríklad aj pre zborovňu, kabinety alebo odborné učebne. 12 žiakov našej školy absolvovalo počas roka súbor školení o odpadoch. Ich úlohou bolo potom pomocou pripravených aktivít získať informácie posunúť

všetkým žiakom našej školy. EKO ALARM je projekt, ktorý chce deti a aj školy vzdelávať o odpadoch. Odpad nie je vec, ktorá zrazu zmizne, preto je dôležité o ňom vedieť čo najviac. Deti sa okrem iného dozvedeli, že každý z nás priemerne vyprodukuje 359 kíl odpadu. To je skoro jedno kilo odpadu denne. Riešia kam napríklad patrí biologicky rozložiteľný odpad, papier, plasty, kovy a textil. Ak tieto zložky vytriedime, ostanem nám len okolo 8% odpadov. Skoro všetko sa dá vytriediť, okrem nebezpečného odpadu, ktorý by sme mali odovzdať na zbernom dvore alebo takého ostatného odpadu, ktorý eventuálne môže skončiť v našom koši. Žiaci získali informácie o ceste našich odpadov. Žiaľ, najčastejším miestom, kde končia odpady na Slovensku je skládka. V tomto smere patríme medzi najhoršie krajiny Európskej únie. Chceli by sme, aby naše Slovensko na tom bolo lepšie a veríme, že k tomu prispievajú aj takéto ekologické programy.

Dňa 15. marca 2018 sa vybraní žiaci 7. a 8. ročníka zúčastnili popularizačnej aktivity v rámci národného projektu IT Akadémia – vzdelávanie pre 21. storočie pod názvom Veda v meste Žilina. Hlavným cieľom aktivity bolo prezentovanie prírodných a technických vied, matematiky a informatiky. Cyklus s podtitulom virtuálna realita, internet vecí, robotika a počítačové simulácie prebehol na pôde Fakulty riadenia a informatiky Žilinskej univerzity. Žiaci mohli zažiť virtuálnu realitu, zoznámiť sa s robotom, zahrať sa na automobilového pretekára, ale aj otestovať motoriku svojich rúk. Zároveň sa mohli sami presvedčiť o dôležitosti matematiky a ostatných prírodných vied pri orientácii sa do budúcnosti.

Týždeň od 12. marca do 16. marca 2018 bol 4. ročníkom Európskeho týždňa financií = European Money Week 2018. Vyhlásila ho Európska banková federácia. V rámci programov JA A PENIAZE a JA VIAC AKO PENIAZE sme sa zapojili aj my. Najmenší žiaci 1. ročníka si skúšali praktické aktivity, nakupovali a požívali makety reálnych peňazí, v imaginárnom obchode používali europokladňu. Žiaci v 3. ročníku svoje vlastné potreby a túžby v oblasti rozhodovania a hospodárenia s peniazmi dokonca vyslovovali v anglickom jazyku. Hravou formou pracovali s finančnými pojmami, mysleli anglicky a bavilo ich to. Žiaci 8. ročníka majú už najširšie vedomosti a rozhľad, a preto tvorili básne súvisiace s finančnými kruhmi. Aby toho nebolo dosť na záver sa pokúsili aj o výtvarný návrh bankomatovej karty.

Mirka Devečková: **Európsky týždeň financií**

Tento týždeň sa venujeme finančnej gramotnosti, a hovoríme si o peňažnej hmotnosti.

Druhý polrok školského roka 2017/2018 žiakov formovalo nielen vzdelávanie počas vyučovania, ale aj mimoškolská činnosť. Žiaci pod vedením pedagógov sa zapojili do kultúrnych, športových a tvorivých akcií v rámci školy, okresu, regiónu, ale aj na celoštátnej úrovni.

Vo februári 2018 sme zorganizovali 3. ŠKOLSKÝ PLES. Toto podujatie pripravujeme nielen pre zábavu, ale aj preto, aby sme pomohli svojej škole. Minuloročný výťažok z plesu mal byť použitý na vybudovanie detského dopravného ihriska v areáli školy. Náš plán sme zatiaľ nerealizovali, nakoľko finančné prostriedky nestačili na tento projekt. Chceme veriť, že v lete sa pustíme do naplňovania našich plánov, aby sme deti mohli pripravovať dôsledne pre praktický život v oblasti bezpečnosti na cestách.

Každoročne sa vybraní žiaci našej školy zúčastňujú Technickej olympiády. V kategórii B nás úspešne reprezentoval šiestak Jakub Humený a skončil na peknom 2. mieste. Výborne sa darilo ôsmakom Pavlovi Humenému a Alexejovi Kubíkovi, ktorí nás reprezentovali v kategórii A ako súťažná dvojica v okresnom kole a umiestnili sa na 1. mieste, čím získali postup do krajského kola, ktoré sa uskutočnilo 1. februára 2018 v Čadci. V tomto kole nás chlapci veľmi potešili, pretože si domov odniesli ocenenie za 1. miesto. Následne sa začala ešte intenzívnejšia príprava na celoštátne kolo, ktoré sa konalo 2. - 3. mája 2018 v Novom Meste nad Váhom. Naši chlapci, ako zástupcovia žilinského kraja, sa na celoštátnom kole umiestnili na krásnom 2. mieste. Všetci sa z tohto veľkého úspechu veľmi tešíme, chlapcom gratulujeme a prajeme veľa podobných výsledkov v ich budúcom živote. Veľká vďaka patrí aj pánovi učiteľovi Š. Gejdošovi, ktorý sa chlapcom venoval a odovzdával im počas priprav svoje vedomosti.

Škola je zapojená do projektu EKO ALARM, ktorý prebieha na 200 školách po celom Slovensku. Každá trieda v našej škole vďaka nemu dostala dva koše na triedenie odpadu – žltý na plasty a modrý na papier. Koše sú vyrobené z použitých CURAPROX kefiek, ktoré môže škola ďalej zbierať a získať koše napríklad aj pre zborovňu, kabinety alebo odborné učebne. 12 žiakov našej školy absolvovalo počas roka súbor školení o odpadoch. Ich úlohou bolo potom pomocou pripravených aktivít získať informácie posunúť všetkým žiakom našej školy. EKO ALARM je projekt, ktorý chce deti a aj školy vzdelávať o odpadoch. Odpad nie je vec, ktorá zrazu zmizne, preto je dôležité o ňom vedieť čo najviac. Deti sa okrem iného dozve-

deli, že každý z nás priemerne vyprodukuje 359 kíl odpadu. To je skoro jedno kilo odpadu denne. Riešia kam napríklad patrí biologicky rozložiteľný odpad, papier, plasty, kovy a textil. Ak tieto zložky vytriedime, ostanem nám len okolo 8% odpadov. Skoro všetko sa dá vytriediť, okrem nebezpečného odpadu, ktorý by sme mali odovzdať na zbernom dvore alebo takého ostatného odpadu, ktorý eventuálne môže skončiť v našom koši. Žiaci získali informácie o ceste našich odpadov. Žiaľ, najčastejším miestom, kde končia odpady na Slovensku je skládka. V tomto smere patríme medzi najhoršie krajiny Európskej únie. Chceli by sme, aby naše Slovensko na tom bolo lepšie a veríme, že k tomu prispievajú aj takéto ekologické programy.

Dňa 15. marca 2018 sa vybraní žiaci 7. a 8. ročníka zúčastnili popularizačnej aktivity v rámci národného projektu IT Akadémia – vzdelávanie pre 21. storočie pod názvom Veda v meste Žilina. Hlavným cieľom aktivity bolo prezentovanie prírodných a technických vied, matematiky a informatiky. Cyklus s podtitulom virtuálna realita, internet vecí, robotika a počítačové simulácie prebehol na pôde Fakulty riadenia a informatiky Žilinskej univerzity. Žiaci mohli zažiť virtuálnu realitu, zoznámiť sa s robotom, zahrať sa na automobilového pretekára, ale aj otestovať motoriku svojich rúk. Zároveň sa mohli sami presvedčiť o dôležitosti matematiky a ostatných prírodných vied pri orientácii sa do budúcnosti.

Týždeň od 12. marca do 16. marca 2018 bol 4. ročníkom Európskeho týždňa financií = European Money Week 2018. Vyhlásila ho Európska banková federácia. V rámci programov JA A PENIAZE a JA VIAC AKO PENIAZE sme sa zapojili aj my. Najmenší žiaci 1. ročníka si skúšali praktické aktivity, nakupovali a požívali makety reálnych peňazí, v imaginárnom obchode používali europokladňu. Žiaci v 3. ročníku svoje vlastné potreby a túžby v oblasti rozhodovania a hospodárenia s peniazmi dokonca vyslovovali v anglickom jazyku. Hravou formou pracovali s finančnými pojmami, mysleli anglicky a bavilo ich to. Žiaci 8. ročníka majú už najširšie vedomosti a rozhľad, a preto tvorili básne súvisiace s finančnými kruhmi. Aby toho nebolo dosť na záver sa pokúsili aj o výtvarný návrh bankomatovej karty.

Mirka Devečková: **Európsky týždeň financií**

Tento týždeň sa venujeme finančnej gramotnosti, a hovoríme si o peňažnej hmotnosti.

O bankách už veľa vecí vieme,

čo sme sa naučili, všetkým rozpovieme.

Na svete je viacero mien,

toto už dávno viem.

V Anglicku libra, v Amerike dolár,
v Čechách zas koruny.
Euro sa používa v našom štáte,
a skúsenosti s peniazmi už určite máte.
V banke si účet založím,
peniaze si tam odložím.
Úrok a výdavok sú veci známe,
a dôležitá vec, s peniazmi sa nehráme

„Jar, jar, jar, daj nám slnka, daj Už nám jar ide, Veľká noc príde...”

V pondelok po kvetnej nedeli žiaci tanečného krúžku už tradične vynášali Murienu. Tento zvyk sa koná koncom zimy a vyjadruje túžbu ľudí skoncovať s chladným počasím a privolať teplé lúče slnka. Morena symbolizovala zimu, preto ak ľudia chceli, aby prišla jar, museli ju zabiť, utopiť v potoku alebo upáliť. Mala podobu slamenej figuríny oblečenej do ženských šiat, ktorú niesli mladé devy so spevom k potoku. Pri brehu ju vyzliekli, zapálili a hodili do vód rozmrzajúcej rieky.

Dňa 4. apríla 2018 sa žiaci 3. a 4. roč. zúčastnili na futbalovom turnaji najmladších žiakov ZŠ k oslobodeniu mesta Liptovský Mikuláš. Svoju fyzickú a psychickú zdatnosť, odvahu, pravidlá fair-play a radosť z pohybu využili proti ZŠ s MŠ Okoličianska, ZŠ M. R. Martákovej, ZŠ Kvačany a ZŠ Čsl. Brigády. Vo všetkých zápasoch boli úspešní a obsadili 1. miesto. Najlepším hráčom turnaja bol žiak René Stoľar (4. A).

V apríli sa konal zápis do 1. ročníka a 17 predškôľakov prešlo prvou životnou skúškou. Tento deň bol pre nich veľkou udalosťou, plnou očakávaní, radosti, ba aj strachu.

Dňa 10. apríla 2018 sme so žiakmi 8. a 9. ročníka absolvovali exkurziu do poľského mesta Osvienčim, kde sme navštívili koncentračný tábor. Spolu sme prešli bránou Auschwitzu a stáli sme aj na rampe v Birkenau, kde sa robila selekcia väzňov, prezreli sme si expozície obidvoch múzeí a zmapovali terén obidvoch koncentračných táborov. Mimoriadne sugestívne na nás zapôsobil výklad, ktorý sa opieral predovšetkým o konkrétne osudy väzňov, o konkrétne mená, životy jednotlivcov aj celých rodín, s prihliadnutím na slovenských väzňov. Exkurziu zakončila prehliadka výnimočnej soľnej bane vo Wieliczke, ktorá bola zlatým klincom programu.

Dňa 9. mája 2018 siedmci spoznali život našich predkov v expozíciách, ktoré im ponúкло Slovenské národné múzeum v Martine. Od dnes už ovládajú

pojem etnografia. Rozšírili si svoje vedomosti z dejepisu, hlavne čias Veľkej Moravy, vlády Márie Terézie a jej syna Jozefa II i valaskej kolonizácie. Mali možnosť vidieť skutočné originály oblečenia, nábytku, rôznych predmetov, ale aj listinu písanú v hlaholike. Neskôr si išli pozrieť Národný cintorín. Skúsená lektorka ich sprevádzala od jedného pamätného miesta k druhému a vždy pridala nejaké zaujímavé informácie. Spoznali skutočné hroby, ale aj symbolické miesta našich významných spisovateľov, maliarov, fotografov, publicistov, jazykovedcov, ale aj olympijských nežijúcich víťazov. Napokon dôkladne zmapovali ešte námestie Martina.

McDonald's Cup je najväčší futbalový turnaj pre mladších žiakov a žiačky. Tento rok sa konal už 20. ročník a zúčastnili sa na ňom aj žiaci našej školy. Dňa 9. mája 2018 sa konalo okresné kolo v Liptovskom Mikuláši. Z deviatich zúčastnených družstiev žiaci 3. roč. a 4. roč. - D. Bolibruch, D. Feketík, M. Ševc, P. Budvesel, J. Gregor, M. Hollý, A. Krúpa, K. Krúpová, R. Stoľar získali vynikajúce 1. miesto a postúpili na krajské kolo Žilinského kraja.

Dňa 10. mája 2018 sa žiaci našej školy zúčastnili súťaže Hliadka mladých zdravotníkov I. a II. stupňa z okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok. Súťaž sa konala v Liptovskom Mikuláši pod záštitou Slovenského červeného kríža, územný spolok Liptovský Mikuláš. Žiaci súťažili na stanovištiach: praktické poskytovanie prvej pomoci, resuscitácia a teoretické poznatky. Družstvo HMZ II. stupňa obsadilo vo veľmi silnej konkurencii krásne 2. miesto v zložení: Helena Hollá (kapitánka), Alexandra Moravová, Karolína Kurtulíková, Alexej Kubík, Anton Kubík, Timea Vevericová.

Globálne vzdelávanie na našej škole vzišlo z myšlienky globálneho hnutia Fashion revolution, ktoré poukazuje na to, že milióny ľudí vyrába naše oblečenie, pričom títo ľudia a bohužiaľ aj deti žijú v chudobe, sú vykorisťovaní a pracujú 16 hodín denne v nebezpečných a neľudských podmienkach.

Naším cieľom bolo vzbudiť záujem a rozšíriť povedomie o módnom odievaní, ktorému chýba transparentnosť. Ďalej sme sa usilovali o to, aby každý z nás pri pohľade do zrkadla nevidel len super módné oblečenie, ale aj desiatky ľudí, ktorí nám oblečenie vyrobili a neboli dostatočne ohodnotení za svoju prácu. V neposlednom rade sme poukázali na problém detskej práce a vyslovili sme pranie, aby sa deti tretieho sveta mohli vzdelávať a bezstarostne hrať, a nie pracovať. Naša cesta za poznaním globálneho problému

začala prečítaním si niekoľkých článkov o cenovej politike veľkých firiem pôsobiach v štátoch s lacnou pracovnou silou. Neskôr sme odhadovali a vypočítavali cenu trička. Naučili sme sa nové pojmy, čo je to marža a obchodná prírážka. Prenikli sme do tajomstva vzniku cien oblečenia. Vedomosti o tomto probléme sme rozšírili aj o orientáciu na mape, vyhľadávali sme a a zaznačovali do slepej mapy sveta štáty, ktoré využívajú lacnú pracovnú silu pri výrobe oblečenia. Pokúšali sme sa nájsť odpoveď na otázku, prečo je to tak. Hovorili sme svoje názory, diskutovali sme a argumentovali. Tvorivé nápady sme využili pri literárnom spracovaní a následne vo výtvarnom spracovaní, ktoré sme si navzájom odprezentovali. Všetky aktivity boli realizované na týchto predmetoch: ANJ, SJL, MAT, VYV, kde sme využili vedomosti z čitateľskej a finančnej gramotnosti. Na základe týchto atribútov sme dospeli k názoru, že módnym priemyslom je skutočne globálnym problémom a týka sa všetkých nás a preto je nevyhnutné ďalej šíriť myšlienku spravodlivejšieho, bezpečnejšieho a transparentnejšieho módného odevného priemyslu. Výstupom z tohto

globálneho vzdelávania je video, ktoré sme poslali na medzinárodnú súťaž.

V projekte VIEM ČO ZJEM sme pokračovali aj v tomto školskom roku. V rámci súťaže „Ide sa na piknik“ mali žiaci zo zapojených tried spolu s učiteľmi zorganizovať triedny piknik. Ich úlohou bolo zdokumentovať, ako by mal vyzeráť piknik detí, ktoré vedia, ako sa stravovať zdravo a chutne. Na fotografii mali zaznamenať nielen zdravé občerstvenie, ale rovnako sa hodnotilo aj zachytenie celkovej atmosféry triedneho pikniku. Naši piatáci v rámci Slovenska sa umiestnili so svojou fotografiou na 2. mieste, ktoré určil profesionálny fotograf Patrik Matejčík. „Fotografií bolo tento rok neúrekom. Každá fotka mala niečo do seba, a preto určiť finálnu päťku nebolo vôbec jednoduché,“ hovorí Patrik Matejčík. „Pri výbere som si najviac všimol emóciu, pretože tá podľa mňa vždy robí fotku výnimočnou. Bez ohľadu na to, či je fotka odfotená mobilom alebo drahou zrkadlovkou,“ zhodnotil svoj výber fotograf.

-Mgr. Iveta Kališová, RŠ-

TRADIČNÝ VÝSTUP NA VIACKOV

Nádherne zimné počasie a lesná krajina ako z rozprávky sprevádzali účastníkov tohtoročného tradičného výstupu na Viackov. Aj keď nastala trošku zmena a zo Štefanského výstupu bol Vianočný výstup, jeho myšlienka zostala zachovaná. Viac než 20 občanov Ľubele, Liptovských Kľačian, a dokonca aj Ostravy (výstup tak získal medzinárodný charakter) s nadšením a chuťou vyšliapalo chodník po stopách našich predkov, ktorí sa v horách zúčastnili Slovenského národného povstania. Zmien v rámci výstupu oproti minulým rokom bolo viac – okrem zmeny termínu zo sviatku svätého Štefana na 30. decembra 2017 to boli „nové“ tváre vo výprave, ale predovšetkým veľmi príjemná možnosť zohriať sa v teple chaty na Viackove so skvelým hosťiteľom Erikom Bubniakom. Tradícia zaspievania si slovenskej hymny, ale aj zimnej opekačky a občerstvenia na zahriatie, zostala zachovaná. Zmena nenastala ani v organizátoroch podujatia, ktorými aj tento rok boli Obec Ľubela a Miestny odbor Matice slovenskej. Obrovským „bonusom“ pre zúčastnených

boli aj nádherné výhľady na našu obec a jej široké okolie.

-mm
foto: M. Šintaj-

TRI LETUŠKY V PARÍŽI PRISTÁLI NA ĽUBEĽSKOM JAVISKU

ĽUBEĽA – Prvý sviatok vianočný patrilo v Ľubeli už tradične divadlu. Ľubeliskí ochotníci si pre divákov pripravili premiéru novej komédie s názvom Tri letušky v Paríži.

Ľubeliské ochotnícke divadlo K. O. Urbana už neodmysliteľne patrí k Vianociam. Ako každý rok, aj teraz divadelníci pripravili pre svojich fanúšikov novú divadelnú hru. Tentokrát siahli po svetoznámej francúzskej situačnej komédii od Marca Camolettiho. Tri letušky v Paríži je inscenácia, ktorá je zapísaná do Guinnessovej knihy rekordov ako svetovo najhranejší francúzsky dramatický titul. „Bola to pre nás výzva. Vedeli sme, že naštudovanie tejto hry bude pre nás náročné. Ide tu najmä o situačný humor, ktorý je potrebné preniesť na javisko. Úloh letušiek sa zhostili naše najmladšie členky, Petra Čepelová, Sofia Karmen Magerčiaková a Kristína Turčiaková. Musím povedať, že každá z nich podala výkon hodný obdivu,“ uviedla režisérka divadla, Jana Mlynarčíková. Bernarda, francúzskeho zvodcu, ktorý si užíva kráľovský život polygamistu, stvárnil Roman Jurščák. Jeho život sa riadi letovým poriadkom. Všetko funguje až s dokonalou presnosťou až do chvíle, keď do jeho bytu zavíta starý kamarát Róbert (Erik Gemzický). Po chvíli sa ukáže, že jeho zdanlivo perfektný systém začne mať

trhliny a bláznivý kolotoč nečakaných situácií sa roztočí. Okrem toho Bernardovi spestruje život aj jeho ufrflaná slúžka (Lucia Kanderová), ktorá sa do všetkého mieša. Predstavenie technicky zabezpečil František Vyšňan a Šimon Kandra a podľa slov režisérky, za úspechom hercov stojí aj dôležitá osoba, ktorou je šepkárka sledujúca texty, v tomto prípade to bola Nina Slavkovská.

„Ako herec, ale aj starosta obce som veľmi rád, že divadelná tradícia z našej obce nevymizla a že sa stále nájde partia zanietencov, ktorých divadlo baví. Tento rok dostali šancu najmladšie herečky, ktoré sú našou budúcnosťou. Pevne verím, že Ľubeliské divadlo bude patriť k Vianociam ešte veľa rokov. Veľká vďaka však patrí aj členkám skupiny Ľubelanka, ktoré naštartovali Ľubeliské publikum a pred predstavením vytvorili svojim vystúpením skvelú atmosféru,“ povedal starosta obce Ľubela, Erik Gemzický.

O tom, že divadlo patrí v Ľubeli už neodmysliteľne k Vianociam, svedčí aj záujem divákov. Tento rok zaplnilo sálu kultúrneho domu takmer 400 fanúšikov Ľubeliských ochotníkov, ktorí na konci predstavenia ocenili ich umenie neutíchajúcim potleskom a standing ovation.

- Ik, foto:ĽOD-

ĽUBEĽCI POCHOVALI BASU ESTERU

ĽUBEĽA – Posledný fašiang sa v Ľubeli niesol v znamení tradičného pochovávania basy. Symbolickú poslednú rozlúčku so spoluobčiankou Esterou zorganizovalo Ľubeliské ochotnícke divadlo K. O. Urbana v spolupráci so skupinou Ľubelanka.

Pochovávanie basy je v Ľubeli každoročnou tradíciou. V utorok pred popolcovou stredou sa Ľubelci stretli v sále kultúrneho domu, aby spoločne oslávili posledný fašiang. Popolcovou stredou sa tak mohol začať 40-dňový pôst, ktorý trvá až do Veľkej noci.

Estrádny program mali pôvodne moderovať známe slovenské herečky, Magda a Emília Vašáryové, avšak nakoľko zabudli odbočiť na diaľnici, museli ich zastúpiť a program odmoderovať členky ochotníckeho divadla, Dagmar Oravcová a Dorota Matejovie. Program spestrili svojím tanečným vystúpením členky skupiny Ľubelanka, deti zo Súkromnej základnej umeleckej školy Dotyk, ako aj tanečníci zo súboru Váh. So scénkou o Jánošíkovi sa predstavili aj herci z Ľubeliského ochotníckeho divadla K. O. Urbana.

Po ukončení estrádneho programu nasledoval tradičný pohreb so smútočným sprievodom, ktorý bol obohatený módnou prehliadkou v podaní členiek skupiny Ľubelanka. Basu Esteru odprevadili na 40-dňový odpočinok a fašiangová zábava mohla po-

kračovať až do polnoci, kedy sa oficiálne začal pôst. O zábavu na tanečnom parkete sa postaraj DJ Goliaš a celý program sa odohrával pod taktovkou Jany Mlynarčíkovej. „Som veľmi rád, že sa táto pekná fašiangová tradícia v našej obci každoročne dodržiava. Účinkujúci sa vždy postarajú o zaujímavý program. Fašiangy bez pochovávania basy si už ani nedokážem predstaviť. Teší ma, že pri organizácii tejto akcie spolupracujú viaceré zložky z našej obce,“ uviedol starosta obce, Erik Gemzický.

-Mgr. Lucia Kanderová
foto: Ivan Kohút-

V ULICIACH OBCE SA FAŠIANGOVALO

Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide, kto nemá kožuška zima mu bude... aj táto typická bursovnícka pesnička a podobné piesne sa niesli našou dedinou v sobotu 10. februára 2018. Bola to posledná fašiangová sobota v tomto roku, kedy niekoľko členov Rodičovského združenia našej školy a škôlky, spolu s ostrieľanými fašiangovníkmi, ktorí nás nenechali v štiču, vytvorili skupinu veselých maškár, ktorá obišla celú našu obec. Do tempa nám hrali heligonkár, bubeník a huslistka. Svojou veselou náladou náš sprievod potešil tancom a spevom každého obyvateľa, ktorý bol doma a vyšiel pred svoj dom.

Fašiangárov domáci aj nedomáci počastovali tradičnými fašiangovými dobrotami – šiškami, či fánkami, prípadne slanými chuťovkami, aby sme my bursovníci vydržali prejsť tak Kráľovskú, ako aj Zemiansku Ľubelu. Posilnenie dodávali i štameprlíky, ktorých sa podávalo veru neúrekom. Sem-tam sa na vozíčku vyskytla aj nejaká tá slaninka, či vajíčka, aby sme domov neodchádzali hladní.

A akéže to masky ste mohli tento rok zažiť? Na prvý pohľad upútali iste dvaja dráčikovia, ktorí si spravodlivo rozdelili úlohy, jeden chodil s kasičkou, do ktorej euráčky padali a druhý za odmenu šišky ponúkal. Bača so svojou družkou neodpočívajú pri ovečkách, ale odpočinutí sa vrhli do víru fašiangového veselí. Spev a tanečné kreácie nezanedbali naše cigánočky. Úsmev na

tvárach Vám vyčaril veselý šaško. Akési bábätko k nám znenazdajky prikvitlo, tak sme ho zobrali do sprievodu, aby nám veselšie bolo. Neprehliadnuteľný bol aj cestár, ktorému ani autá neušli. Zozadu ste si mohli všimnúť chvostíky niekoľkých pritúlaných zvieratiek: z lesa k nám zavítal macko s líškou a niekomu z domu ušiel aj veselý psíček. Z krajiny rozprávok k nám zavítali čert a Káča, vodník s lesnou vílou a Mrázik nám tu Marfušu vysadil. V sprievode sa vynímali aj malé Apačky, ktoré s naloženým vozíčkom obehali s nami celú dedinu. Kontrolu nad nami udržiavala usmiata vojačka. V sprievode boli ešte ďalšie maškary, všetky bujaré a veselé. Fašiangový sprievod ukončil svoju púť po našej malebnej dedine v Hostinci u Urbanov už tradične piesňou Krčmárik maličky

Naše driečne šenkárky sa nedali zahanbiť a počastovali milých fašiangovníkov nielen kávou, čajom a hriatym, ale aj vynikajúcou kapustnicou, ktorú navarili dvaja šikovní ocinovia, za čo im patrí veľké ďakujem.

Podakovanie patrí nielen im, ale aj šikovným mamičkam, či starým mamám, ktoré nám napiekli vynikajúce šišky, na ktorých ste si mohli pochutnať. S Vašou finančnou pomocou sa nám podarilo vyzbierať krásny príspevok pre naše najmenšie detúrence do škôlky a školy. **ĎAKUJEME.**

- Mg. Eliška Čomová, PhD., foto: autor

V OBCI ZASADILI MÁJ

Máj je obdobie lásky, máj je obdobie nového života. Dážď v máji je predzvesťou dobrej úrody, májová rosa je účinný liek proti bolestiam. Druhý krát som dostala otázku: „Prečo práve na Ducha?“...“pretože máj postavený na Ducha má čarovnú moc nielen v láske, ale prináša hojnosť, ochranu pre každú rodinu. Takže aj tento máj nech prináša našim rodinám radosť a hojnosť celej našej obci.

Želám nám všetkým, aby máj posilnil v našich srdciach zázraky lásky a porozumenia.

Na našej akcii sa zúčastnila a potešila nás prednostka Okresného úradu L. Miluláš pani Mgr. Lenka Mitrengová, zástupca starostu Bc. Peter Slavkovský, Mgr. Janka Mlynarčíková. Spevom a tancom nás potešili deťúrence zo ZŠ pod vedením pani Naďovej a Martonovej.

Ďakujem Obecnému úradu, mužskému spevokolu, našim muzikantom, hasičom, hasičkám, chlapom, ktorí pomáhali pri zdvíhaní mája, ale tiež Spoločenstvu bývalých urbárikov za každoročné darovanie mája. Ďakujem všetkým občanom, že ste prišli a potešili nás svojou prítomnosťou a finančnou pomocou.

- predsedníčka ZO JDS Ľubľa J. Slavkovská, foto: I. Kohút-

MDD V MATERSKEJ ŠKOLE

Členky MS SČK v Ľubeli Jana Budveselová, Emília Kubíková a Mária Kubíková si spolu s deťmi v tunajšej materskej škole 1. júna 2018 už tradične pripomenuli Medzinárodný deň detí. Na stretnutí členky SČK oboznámili deti s poslaním a úlohami, ktoré zabezpečuje organizácia Červený Kríž, rozprávali sa o tom, ako sa starať o svoje zdravie, ako predchádzať rôznym poraneniam pri hrách, aká je potrebná pre nás osobná hygiena, ako sa zdravo stravovať. Na oplátku im deti

zaspievali, zarecitovali a zatancovali ukážky z programu, ktorý si pripravili pre svoje mamičky. Odmenené boli sladkosťou a do knižnice im pribudli nové knižky o dinosauroch a domácich zvieratkách. Spoločne strávený čas rýchlo ubehol a skončil s prísľubom, že o rok sa opäť stretneme.

- Mgr. Mária Kubíková
predsedníčka MS SČK -

Uvítali sme detičky
narodené
v uplynulom roku.

Hasičky opäť reprezentovali našu obec

Tím hasičiek DHZ Ľubela v zložení Jana Káziková, Sofia Karmen Magerčiaková, Kristína Turčiaková, Viktória Sikorová, Diana Bubniaková a Lenka Mikušová sa v nedeľu 27. mája 2018 zúčastnili obvodovej hasičskej súťaže DHZ Okrsku č. 3 vo Vlachoch. Umiestnili sa na 1. mieste a postúpili tak do okresného kola súťaže.

Úprava kaplnky a jej okolia

Kaplnka na Ratajkách dostala opäť svoju dokonalú podobu. O pokosenie trávy v jej okolí a zasadenie okrasných drevín sa postarali Vladimír Magerčíak a Cyril Hrnčiar.

Už v poradí tretia básnická zbierka nášho rodáka Jána Bubniaka uzrela svetlo sveta a bola dnes uvedená do života. Kniha s názvom „Čas v nás“ je akýmsi sklbením básnickej tvorby Jána Bubniaka s výtvarnými ilustráciami Pavla Petráša. Želajme tomuto dielu veľa vnímavých čitateľov a nech je obohatením knižníc čo najviac ľudí, veď výťažok z predaja venuje autor na charitatívne účely.

AKTIVITY ÚNIE ŽIEN V ĽUBELI

V marci, mesiaci knihy, Únia žien v Ľubeli zorganizovala v Kaviarni Júlia pre svoje členky stretnutie pri knihe Apokalyptická dráma, so spoluautorom Petrom Gustávom Hrbatým. V úvode predviedli svoje umenie mladé recitátorky : Dorotka Matejovie, Peťka Bubniaková a Paulínka Hrbatá. Následne sa zhostil role moderátora, hudobného hosťa a v neposlednom rade spoluautora scenárov, ktoré vyšli knižne, P. G. Hrbatý. Predviedol nám nadčasové texty z tvorby, ktorú napísal s kolegom Jánom Jendrichovským a popretkával ich piesňami, ktoré

sám zhudobnil, čerešničkou na torte bola pripravovaná poviedka. Predsedníčka Únie žien, Vierka Bubniaková, prekvapila účastníčky tombolou.

V apríli členky skrášlili priestranstvo cintorína, vyčistili okolie a touto brigádou zveladili celý pietny priestor.

Máj tradične patril výročnej schôdzi, poďakovanie a kvetinový dar od starostu obce potešil každú matku. Program si pripravili žiaci základnej školy a Roman Jurščák zabával účastníkov schôdze do neskorých hodín.

V júni tradične prispela Únia žien v Ľubeli deťom z materskej škôlky k Dňu detí hračkami, ktoré rozžiarili ich detské oči,

Už v týchto dňoch rozmyšľame nad 10. ročníkom Súťaže vo varení gulášu o putovnú varechu starostu obce. Tento jubilejný ročník sa uskutoční 4. augusta 2018, v priestoroch ovocinárskej záhrady. Pripravený je aj hudobný hosť, bohatá tombola, futbalový zápas a množstvo prekvapení. Všetci ste srdečne vítaní, prídte sa zabaviť a zasúťažte si, tešíme sa na Vás.

-em

VYDARENÁ BRIGÁDA

Na výzvu výboru MS SČK v Ľubeli zareagovalo až 20 členiek menovite J. Budveselová, namiesto maminy Peťo Durný, M. Gejdošová, D. Gemzická, K. Hrnčiarová, V. Jurigová, O. Kubíková, E. Kubíková, V. Kubíková, J. Kováčová, M. Kubíková, D. Mihalovičová, V. Mrvová, H. Obrcianová, A. Ošková, Ž. Podhorová, J. Slavkovská, M. Švecová, E. Urbanová, M. Vyšňanová a tak sa brigáda v parku pri Zdravotnom stredisku mimoriadne podarila. Nahrabané lístie mizlo v pripravených vreciach

a za necelé 2 hodiny bol park vyčistený. Nechýbalo ani občerstvenie o ktoré sa okrem výboru postarali aj samotné členky, M. Švecová obloženými chlebíkmi a J. Budveselová upečenými koláčikmi.

Výbor i touto cestou ďakuje všetkým zúčastneným za ich pomoc a verí, že v jesennom období sa do brigádnickej činnosti zapoja aj ďalšie členky. Rady ich medzi sebou privítame.

-M. Kubíková, predsedníčka MS SČK-

NÁDEJNÍ ČITATELIA NAVŠTÍVILI KNIŽNICU

Mesiac marec sa spája aj s prívlastkom „mesiac knihy“. Keď siahame do histórie, tento mesiac sa viaže k zberateľovi a potulnému predavačovi kníh Matejovi Hrebendovi, ktorý sa narodil a zomrel v marci. Šíril osvetu a vzdelanosť, pretože nadovšetko miloval knihy.

V tomto období už pravidelne niekoľko rokov navštevujú obecnú knižnicu i deti MŠ v sprievode pani učiteľiek. Spravidla ide o ich prvú návštevu tejto inštitúcie. Pani knihovníčka sa im snažila priblížiť činnosť knižnice. Rozprávala im o tom kedy je knižnica otvorená, kto môže knižnicu navštevovať, aké knihy sa v knižnici nachádzajú, ako majú s knihami zaobchádzať, ako sa majú v knižnici správať. Oboznámila ich predovšetkým s detskou literatúrou či už s ľudovými rozprávkami, príbehmi o zvieratkách, o autíčkach, vláčikoch, o športe - najmä futbale, o prírode. Pýtala sa ich kto im doma najčastejšie číta, aké rozprávky alebo príbehy majú najradšej. Spoločne si prezreli jednotlivé knižky. Deň sa deťom veľmi páčil a myslím, že v nich zanechal milú spomienku i nové vedomosti. Na záver sa poďakovali básničkami i pesničkami a pani knihovníčka ich odmenila sladkosťami.

*-Mgr. Mária Kubíková
knižníčka-*

NAŠE ZDRAVIE

Prvá pomoc pri dusení sa

Dusenie je obmedzenie prístupu vzduchu do pľúc prerušením alebo zastavením dýchania. Býva spôsobené prekážkou v ceste vzduchu do pľúc, spôsobené cudzím predmetom, ktorý čiastočne alebo úplne znepriechodní dýchacie cesty, kľúčovitým stiahnutím hlasiviek s uzavretím hlasivkovej štrbiny v hrtane, alebo poranením horných dýchacích ciest. Dusenie je pre ľudský organizmus nebezpečný stav, kedy sa postihnutý nemôže nadýchnuť, alebo môže dýchať len čiastočne. V takomto prípade sa vzduch nemôže dostať cez prekážku do pľúc a do krvi, následne celému telu chýba kyslík. Dôsledkami dusenia sú časté poškodenia vnútorných orgánov a v najhorších prípadoch nastáva smrť udusením. Po 3 až 5 minútach bez prístupu kyslíka dochádza k poškodeniu mozgu, ktoré je veľmi vážne a nie je ho možné zvrátiť.

Príčiny dusenia

Najčastejšie postihnutými sú deti a starší ľudia, u ktorých je zvýšené riziko vdýchnutia cudzích častíc. Výnimkou však nie sú ani ostatné vekové kategórie. Do hrtana sa dostávajú rybie a iné drobné kosti, fazuľa, hrach, cukríky, mince a rôzne predmety malých rozmerov. Vniknutie týchto predmetov do hrtana nastáva pri vdýchnutí, ďalej pri porušenej činnosti záklopky, ktorá má pri prehĺtaní za normálnych okolností uzavrieť vstup do hrtana. Cudzie telesá vnikajú do hrtana najmä vtedy, ak pri jedle človek rozpráva, pričom sa hrtan nedostatočne uzaviera záklopkou. Drobnéjšie cudzie telesá môžu z hrtana vklásť cez priedušnicu až do priedušiek. Dusenie vzniká pri jedle alebo u malých detí pri hre s drobnými hračkami (lego, figúrky a podobne). U väčších detí je častou príčinou dusenia jedenie a cmúľanie cukríkov počas hry, behania, skákania, lozenia na preliezkach, bicyklovaní a kolobežkovaní. Typické situácie u dospelých sú počas párty, kde sa takmer súčasne konzumuje jedlo a nápoje, rozpráva, smeje. Keďže väčšina príhod je spojená s jedením, stávajú sa v prítomnosti svedkov, ktorí majú príležitosť na okamžité opatrenia, kým je postihnutý ešte pri vedomí.

Typy dusenia

Rozlišujú sa dva typy dusenia, a to čiastočné dusenie, kedy ide o čiastočné znepriechodnenie dýchacích ciest, kedy sa postihnutý dokáže nadýchnuť len s veľkými ťažkosťami, a úplné dusenie spôsobujúce znepriechodnenie dýchacích ciest, pri ktorom sa postihnutý nedokáže nadýchnuť kvôli prítomnosti cudzieho telesa.

Príznaky dusenia

Pri neúplnom upchatí dýchacích ciest je prítomný náhly, prudký a neutišiteľný kašeľ, obmedzená schopnosť rozprávať, zmenený hlas, sťažené dýchanie, pískanie alebo chrčanie v dýchacích cestách pri nádychu. Pri úplnom upchatí dýchacích ciest postihnutý nemôže rozprávať, nekašle alebo kašle veľmi slabou a potichu, postihnutý sa chytá za oblasť krku, nedýcha, o niekoľko minút začína modrať v tvári, na končekoch prstov a na slizniciach, postupne vzniká bezvedomie.

Obr. 1 Človek dusiaci sa cudzím telesom
zdroj: <https://smallbusiness.com/selling/how-to-not-choke>

Prvá pomoc

Prvá pomoc pri dusení sa má viac krokov. Ak má postihnutý príznaky ľahkého neúplného uzáveru dýchacích ciest cudzím telesom, je dôležité podporovať ho v kašľaní, ale neurobiť nič iné. Pozorujeme ho do zlepšenia stavu. Prirodzený úsilný kašeľ je najúčinnější metóda uvoľnenia cudzieho telesa.

Ak sú u postihnutého prítomné príznaky závažného uzáveru dýchacích ciest, ale je pri vedomí, tak využijeme manéver s úderom do chrbta medzi lopatky (tzv. Gordonov manéver), a to 5x za sebou nasledovne:

- postaviť sa k postihnutému zboku, oprieť jednu ruku o hrudník postihnutého, nech sa mierne predkloní, aby pri uvoľnení upchávajúceho cudzieho telesa toto mohlo vypadnúť z úst skôr, ako by opäť nastalo riziko jeho zapadnutia do dýchacích ciest,
- aplikovať 5 ráznych úderov v strede chrbta medzi lopatky postihnutého dolnou časťou dlane.

Obr. 2 Gordonov manéver u dieťaťa
zdroj: <https://funnyjunk.com>

V prípade, že údery do chrbta neuvolnia upchatie dýchacích ciest, je nevyhnutné využiť manéver pozostávajúci zo stlačenia hornej časti brucha (tzv. Heimlichov manéver) 5x za sebou nasledovne:

- postaviť sa za postihnutého, zovrieť päšť a priložiť ju medzi pupok a dolnú časť hrudníka, päšť si pridržať druhou rukou,
- mierne predkloniť postihnutého a prudko zatlačiť smerom dovnútra a nahor,
- stlačenie opakovať 5x, ak uzáver dýchacích ciest nepovolí, pokračovať striedaním 5 úderov do chrbta a 5 stlačení hornej časti brucha.

Obr. 4 Heimlichov manéver u dospelého v stoji
zdroj: <http://pravymuz.sk/heimlichov-manever/#prettyPhoto/0>

Keď je cudzie teleso v dýchacích cestách pevne zaklinené, postihnutý má veľký obvod brucha

Obr. 3 Gordonov manéver u dospelého
zdroj: <https://www.zzsrmk.cz/vdechnuti-cizih-telesa>

alebo je záchranca útlej postavy, je možné realizovať Heimlichov manéver u postihnutého v ľahu. Postihnutý leží na chrbte, záchranca si kľakne cez jeho stehná, položí zovretú päšť medzi pupok a uhol rebier, druhú dlaň oprie o päšť a dohora párkrát silne stlačí brucho.

Obr. 5 Heimlichov manéver u dospelého v ľahu
zdroj: <http://www.atpersonalistika.sk/blog/co-robis-ak-sa-opatrovana-osoba-dusi>

Postihnutému počas kašľania vysvetľujeme jeho význam a ubezpečujeme ho, že po vytlačení cudzieho telesa z dýchacích ciest kašeľ prestane. Zároveň je dôležité kašeľ sledovať, lebo je možné, že počas kašľania pri hlbokom a prudkom nádychu cudzie teleso vkrkne naspäť do dýchacích ciest a upcháva ich úplne. Pred použitím Gordonovho a/alebo Heimlichovho manévra je nutné postihnutého vopred stručne poučiť o postupe. Akékoľvek teoreticky možné poškodenie pri aplikácii Gordonových úderov a/alebo Heimlichovho manévra je menšie riziko ako zadusenie cudzím telesom. Poranenie rebier alebo pečene je extrémne zriedkavé.

V prípade, že sa nám cudzie teleso nepodarí z dýchacích ciest odstrániť, prípadne postihnutý prestane dýchať a upadá do bezvedomia, je nevyhnutné začať vykonávať kardiopulmonálnu resuscitáciu a privolať záchrannú zdravotnú službu.

-mm-

Zdroj: DOBÍŠ, V.: 5P Prvá pomoc pre pokročilých poskytovateľov. Bratislava: Dixit, 2017, 302 s. ISBN 978-80-89662-24-1.

ZHODNOTENIE SEZÓNY 2017/2018 OSTK ĽUBEĽA

V sezóne 2017/2018 pôsobili v súťažiach 3 družstvá. „Áčko“ v 5. lige, „Béčko“ v 6. lige a „Céčko“ v 1. triede OSTZ Liptovský Mikuláš. Sezóna nebola veľmi úspešná, pod čo sa istou mierou podpísal nečakaný odchod nášho najlepšieho hráča Mária Humenného do konkurenčného klubu ŠK-ST Liptovský Mikuláš a zranenie Branislava Oravca, ktorý odohral len 2 súťažné stretnutia. Preto sme museli trochu pozmeniť zloženie jednotlivých družstiev a viacerí hráči museli pôsobiť v dvoch mužstvách. Po štyroch sezónach, keď v každej aspoň jedno družstvo skončilo v najlepšej trojici, tentokrát ani jedno mužstvo neobsadilo medailové pozície. „Áčko“ v 5. lige skončilo na slabučkom ôsmom mieste, aj keď po polovici súťaže bolo na peknom štvrtom mieste len bod za tretím družstvom. „Béčko“ v 6. lige obsadilo slušnú piatu priečku a „Céčko“ v 1. triede až 11. priečku, a muselo hrať baráž o udržanie v súťaži. V derby zápase so susednými Vlachmi to však hráči zvládli na jednotku a po jednoznačnom výsledku 10:0 udržali 1. triedu aj do ďalšej sezóny.

V priebehu sezóny sa aktívne do jednotlivých súťaží zapojilo spolu 18 hráčov. Súťaž trvá od konca sep-

tembra až do konca marca. Domáce zápasy hrávame v sobotu o 17,00 hod. v telocvični ZŠ s MŠ Ľubela. Počas sezóny trénujeme v utorok a štvrtok, pričom na tréning majú prístup aj neregistrovaní záujemcovia o stolný tenis. Budeme radi, keď medzi nás zavítajú aj nejaké nové tváre. Podmienky na tréning a zápasy máme nadštandardné, za čo by som sa chcel poďakovať pánovi starostovi obce a samozrejme aj pani riaditeľke ZŠ s MŠ Ľubela.

V mesiaci december pravidelne usporadúvame Vianočný turnaj pre hráčov nášho klubu. Tohtoročný turnaj najlepšie zvládol Martin Javorek, druhé miesto obsadil Dušan Hrnčiar a tretie miesto Laco Kandra.

Aktuálnou novinkou v našom klube je aj to, že doterajšieho predsedu Jána Oška po šiestich rokoch vedenia klubu vystriedal vo funkcii Dušan Hrnčiar.

Pred novou sezónou sa pravidelne stretávame na klubovom guláši, ktorého sa radi zúčastňujú nielen aktívni hráči, ale aj ich rodinní príslušníci.

Do novej sezóny by som chcel všetkým zaželať hlavne pevné zdravie, chuť do tréningu a aktivitu v klube nielen počas zápasu.

- Ing. Dušan Hrnčiar, predseda OSTK Ľubela

ZHODNOTENIE FUTBALOVEJ SEZÓNY - KOMENTÁR

Futbalisti TJ Partizán Ľubľa po Vianociach vstúpili do zimnej prípravy. Všetky družstvá – mladší žiaci, starší žiaci, dorastenci a aj Áčkari začali zimnú prípravu v telocvični ZŠ s MŠ Ľubľa. Veľmi ťažkú a náročnú prípravu na jarnú sezónu absolvovalo „A“ mužstvo, ktoré pravidelne trénovalo v telocvični, na multifunkčnom ihrisku a každý týždeň odohralo aj prípravný zápas, niekedy aj v strede týždňa. Väčšinou sa hralo na umelých trávnikoch. Vyskúšali sme viacero nových hráčov, no nakoniec nám prišli pomôcť J. Mišovič do bránky, do obrany M. Herčut, do zálohy L. Pavlovič a vrátil sa nám Peťo Oško zo Štrby.

Po takej náročnej príprave sme všetci očakávali aj výsledky v „majstrákoch“. No opak bol pravdou. Už v príprave sa zranil J. Hyko s poškodeným členkom, pred prvým majstrovským zápasom aj brankár J. Mišovič, ktorý si vykĺbil koleno, a hneď v prvom zápase aj Milan Valaštiak s poškodeným členkom. No ani počas rozbehnutej súťaže nás neminuli ďalšie zranenia. Peťo Oško polámané zápästie a odtrhnuté väzy v kolene a následne ďalší zápas zlomená píšťaľ pravej nohy Rada Bellu. Hlavne pre tieto zranenia sa musela zostava na zápasoch viackrát meniť, a samozrejme prišli aj naše zakopnutia v L. Kokave, Važci a aj doma s víťazom tejto súťaže Švošovom. Napriek tomu sa chlapci zomkli a predviedli kolektívne výkony, za ktorými boli aj výsledky. Odohrali sme výborné zápasy v L. Teplej, v Bobrovci, doma so Smrečanmi, s Pribylinou aj Hubovou, kde chlapci predviedli, že túto sezónu právom patríme medzi špičku najvyššej okresnej súťaže. Cieľ – vyhrať súťaž sa rozplynul viacerými faktormi, no najmä zraneniami. Konečné umiestnenie v 1. triede do štvrtého miesta je historickým úspechom pre Ľubľu.

Mládežnícke mužstvá pod vedením Vladimíra Tholta st. a Peťu Droppu nám tiež robili a aj robia radosť, a zaslúžili sa o pekné meno TJ Ľubľa.

Začiatkom roka sme podali projekt na SFZ o financovanie na výmenu striedačiek, na oplotenie a uzavretie celého nášho Športového areálu vo výške 65.000 EUR. Napriek investovaniu času aj peňazí na projektanta nám tento zámer neprešiel. Ďalší projekt sme podali cez výzvu v Mondi aspoň na rekonštrukciu striedačiek, no ani tu sme neboli vyžrebovaní. Na-

ďalej sa boríme s dlhoročným problémom otvoreného ihriska z východnej časti. V zime sme boli nútení meniť ohrievač vody (bojler), vymenili sa aj okná na šatniach, sprchách a prebehla aj menšia rekonštrukcia šatne domácich. Do budúcej sezóny sme dostali príkazom od Liptovského futbalového zväzu urobiť zábradlie, čiže ohradu okolo celého, ihriska a samozrejme sme nútení aj zrekonštruovať striedačky, ktoré sú v dezolátnom stave. Taktiež treba natrieť drevený obklad na tribúne a zmodernizovať rozhlas počas futbalových stretnutí, a to nehovorím ešte o najväčšom probléme – kvalite hracej plochy, s ktorou sami nevieme čo robiť!

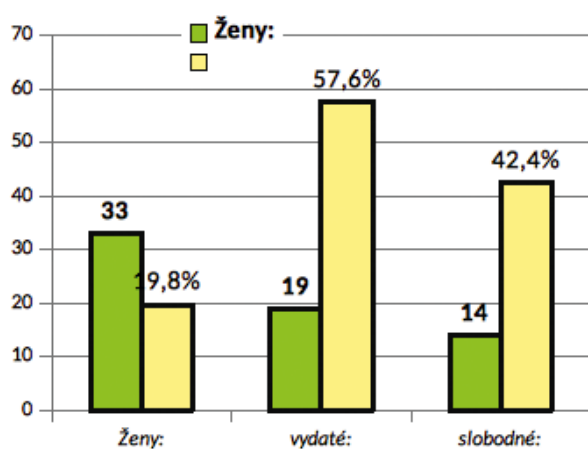
Samozrejme popri týchto povinnostiach nesmieme zabudnúť aj na fungovanie družstiev. Do budúcej sezóny je otázný štart dorastu a aj mladších žiakov – Kormanovcov. Detí a mládeže neustále ubúda a ich dnešné priority s podporou rodičov sú úplne niekde inde ako rozvíjať svoj telesný pohyb a prispieť tým aj k nejakému kolektívnemu výsledku. Futbal ako taký za posledné roky vymiera na dedinách vo veľkom počte. Mužstvá sa odhlasujú zo súťaží, odhlasujú svoje mládežnícke družstvá, alebo sa vôbec neprihlásia do nového ročníka. Najväčším problémom všetkých klubov je to, že to nemá u nich kto robiť a ďalším sú peniaze. Neustále sa zvyšujúce poplatky do Liptovského futbalového zväzu, či už na rozhodcov alebo štartovné v súťažiach a samozrejme vysoké udeľované disciplinárne poplatky (pomaly aj za odplutie hráča na ihrisku). Tieto poplatky na zväz sú z roka na rok pre niektoré kluby likvidačné. V blízkej budúcnosti bude veľké, ba priam obrovské umenie robiť futbal na dedinách. Preto chcem poďakovať všetkým ľuďom, ktorí mi akokoľvek pomáhajú vo fungovaní TJ Partizán Ľubľa. Určite privítame aj pomoc od ďalších ľudí, ktorí majú chuť nám pomôcť finančne, materiálne alebo inou cestou. Pretože futbal je najmasovejšia akcia v obci, kde sa niekoľkokrát mesačne stretáva veľa ľudí, aby sa kultúrne vyžili.

- Marian Matejovie,
predseda TJ Partizán Ľubľa -

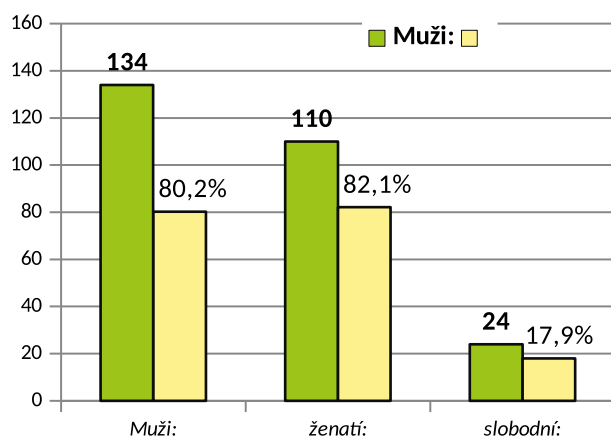
VYSTAHOVALECTVO Z OBCE ĽUBEĽA DO USA V ROKOCH 1892 – 1924 (6. ČASŤ)

Jeden z vystažovalcov z Ľubele Adam Kubík, ktorý pristál v New Yorku 28. 10. 1908, v odpovedi na 29 otázok o sebe uviedol: „Mám 34 rokov, ženatý, pracovať chcem ako poľnohospodársky robotník v štáte Ohio v meste Barton. Viem čítať a písať, národnosť je uhorská, národ slovenský, posledné trvalé bydlisko je v krajine Uhorsko, obec Kráľovská Ľubeľa, doma som zanechal manželku Máriu Kubíkovú. Lístok do cieľovej stanice mám, vlastným 60 dolárov, v USA som v minulosti nebol, som v kontakte s priateľom Paulom Martinkom v meste Barton (Ohio). Nie som polygamista ani anarchista, stav duševného a fyzického zdravia je dobrý, nie som deformovaný alebo zmrzačený, vzhľad je dobrý, farba vlasov ryšavá, oči modré, žiadne identifikačné znaky, narodil som sa v Uhorsku, v Kráľovskej Ľubeľi.“

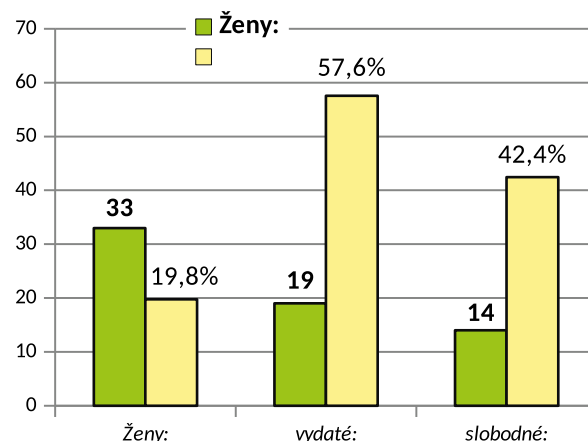
V nasledujúcej časti ponúkame údaje o vystažovalcoch z Ľubele v číslach. Na zhotovenie grafov boli použité štatistické údaje zaznamenané pri príchode do USA u 167 Ľubeľcov.

Graf 1 Vek vystažovalcov

Graf 2 Muži – vystažovalci

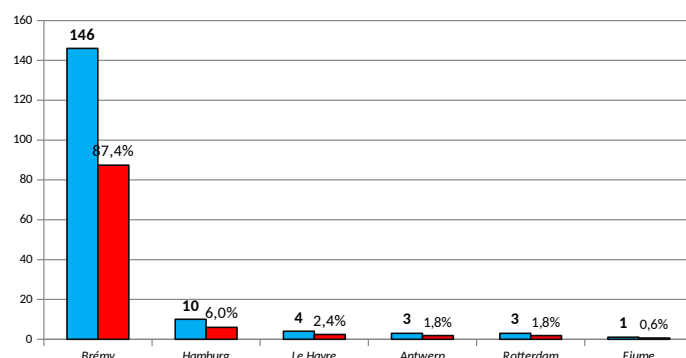
Graf 3 Ženy – vystažovalci

Graf 4 Počet vystažovalcov v absolútnych číslach

Graf 5 Počet vystažovalcov v percentách

Graf 6 Prístavy, z ktorých vystažovalci vyplávali do USA

NÁŠ LIPTOV – ZAUJÍMAVÝ A KRÁSNY

Vážení čitatelia, v tejto novej rubrike by sme si Vám dovolili priblížiť krásy Liptova. Naš región, v ktorom žijeme, v sebe ukrýva mnohé nádherné miesta a my ich máme prakticky na dosah ruky. Často však o nich nevieme, resp. si skôr neuvedomujeme jedinečnosť tohto úchvatného kúska zeme, v ktorom bývame. Naším cieľom teda nie je len Vás informovať o tom, čo pekné máme na Liptove, ale zároveň Vám chceme dať aj typ, aby ste vedeli, kam možno zobrať svoju rodinu, priateľov a známych na výlet. Pričom v každom čísle sa zameriame na nejakú osobitosť nášho regiónu, a to historickú, umeleckú alebo prírodnú. Dnes to budú Jaskyne demänovského jaskynného systému.

Jaskyne Demänovského jaskynného systému

Unikátnou súčasťou Liptova je systém jaskýň demänovskej doliny, ktorý je so svojimi 40 kilometrami chodieb najväčším jaskynným systémom na Slovensku. Áno, tromfli sme aj systém Domica-Baradla! K zaujímavostiam tohto jaskynného systému patrí aj fakt, že v posledných rokoch boli objavené nové priestory na západnej strane doliny (Štefanovská jaskyňa), ktorá má cca 15 kilometrov, avšak ešte nie je prepojená s celým systémom. Ak by sa tak stalo, celý systém by meral viac ako 50 kilometrov.

Demänovské jaskyne sú bohaté na svoju históriu. Prvé zmienky o nich pochádzajú už zo stredoveku (1299 - Ostrihomský archív) – išlo pravdepodobne o Beníkovú jaskyňu a Demänovskú ľadovú jaskyňu. Širokej verejnosti je známa najmä Demänovská jaskyňa slobody, ktorá bola objavená až v roku 1921. Pre

verejnosť sú sprístupnené dve jaskyne celého systému, a to Demänovská ľadová jaskyňa a Demänovská jaskyňa slobody. Medzi nimi sa však nachádza 16-kilometrová Demänovská jaskyňa mieru, ktorá ukrýva nemenej zaujímavé krásy a už v 80. rokoch minulého storočia sa uvažovalo o jej sprístupnení, čo sa snád čoskoro aj podarí.

Pre návštevníkov je však očarujúca Demänovská jaskyňa slobody. Tá upúta predovšetkým mohutnosťou, pestrofarebnosťou a rôznorodosťou sintrovej výzdoby – to sú rôzne kvaple, stĺpy a podobne. Čo ste však možno nevedeli, je to, že ide o živú jaskyňu, ktorou stále preteká riečka Demänovka a ešte stále sa vytvárajú nové a nové priestory - pochopiteľne tieto procesy si vyžadujú roky, storočia až tisícročia. Demänovská ľadová jaskyňa je zaujímavá svojím spojením sintrovej a ľadovej výzdoby. Ľadová výzdoba je prirodzene závislá od zimy v predchádzajúcom období, ale ľad tam nájdete po celý rok. Ku jej zvláštnostiam, okrem spomínaného spojenia ľadu a sintru, patrí aj stena s podpismi návštevníkov z 18. a 19. storočia, medzi ktorými nájdeme aj podpis Jána Bottu. Viac informácií o nich nájdete na stránke Správy slovenských jaskýň, alebo najlepšie priamo na mieste.

Jaskyne tvoria neoddeliteľnú súčasť nášho národného prírodného dedičstva a práve Liptov bol obdarený jednými ich množstvom a krásou. Je potrebné túto krásu poznať a chrániť, aby aj naše deti mohli byť svedkami majestátneho diela prírody. A kam sa pozrieme nabudúce? Vyskúšame niečo historické – múzeum, skanzen? Nechajte sa prekvapiť...

-pgh, foto:ssj-

PSÍKY ÚSPEŠNÉ NA DOMÁCICH AJ MEDZINÁRODNÝCH SÚŤAŽIACH

Adrian Kališ s Ingom na súťaži v Liptovskom Hrádku

28. apríla 2018 sa v Dúbrave konalo 1. kolo Severoslovenskej ligy kynológov, ktoré usporiadal Kynologický klub Chabenec v Dúbrave. Súťaže sa v kategórii BH-SK zúčastnil aj MUDr. Adrian Kališ so svojim 1,5-ročným psíkom plemena Airedale teriér Ingom. Išlo o ich prvé vystúpenie na súťaži po dlhodobom tréningu. Premiéra bola úspešná, kedy spomedzi 8 účastníkov sa umiestnili na 4. mieste s rovnakým počtom bodov ako mal tretí v poradí. Po splnení skúšaných disciplín zároveň splnili podmienky na úspešné absolvovanie skúšky BH-SK. Druhé kolo ligy sa konalo 19. mája 2018 v Liptovskom Hrádku. Tu si naša dvojica počínala výborne a svoje vystúpenie korunovali 3. miestom pri účasti 10 súťažiacich v kategórii BH-SK. Pri oboch štartoch mali z druhej disciplíny plný počet bodov. Na druhý deň 20. mája 2018 sa v priestoroch kynologického cvičiska KK Chabenec konali skúšky podľa medzinárodného skúšobného poriadku IPO. Dvojica úspešne zvládla všetky disciplíny základného stupňa BH-VT, a tým túto skúšku úspešne absolvovala. Ingo vo svojom mladom veku 1,5 roka dokazuje, že okrem úspechov na výstavách (o. i. dosiahnutý titul Juniorského šampióna krásy mladých) vie s majiteľom zabojovať aj v súťažiach z výkonu.

V dňoch 9. a 10. júna 2018 sa MUDr. Kališ so svojou sučkou Donou plemena Istrijský krátkosrstý durič zúčastnil medzinárodnej výstavy psov v Klagenfur-

te v Rakúsku. Po obidva dni Dona zvíťazila a okrem ohodnotenia výborná získala nasledovné tituly: 2x CACA (čakateľ šampióna Rakúska), 2x CACIB (čakateľ medzinárodného šampióna krásy), 2x BOB (vítaz plemena), kvalifikáciu na Cruftovu výstavu 2019 v Anglicku (najprestížnejšia výstava na svete, kde sa musí pes kvalifikovať víťazstvom na niektorej z určených medzinárodných výstav v Európe), Alpský víťaz 2018 a 10. 6. obsadila úžasné 3. miesto o najkrajšieho psa VI. skupiny FCI (spomedzi všetkých plemien duričov a farbiarov).

Hrdá víťazka Dona

Niet sporu o tom, že ľudstvo v intervale troch predchádzajúcich generácií zaznamenalo nebývalý rozvoj techniky a osvojilo si technológie, ktoré mu umožňujú získavať si svoj chlieb každodenný s menšou námahou ako v minulosti.

S neskrývaným úžasom, pravdupovediac s trochou obdivu a takej zvláštnej žičlivej závidi my, už nie – násť roční hľadáme na to, čo dokážu už predškolační pri ovládaní výpočtovej techniky vo všetkých jej podobách. Nie je výnimkou, že dvoj- či trojroční ľudkovia samostatne komunikujú prostredníctvom telefónov najnovších modelových radov. Sťahujú si do nich viac alebo menej užitočné programy a hry.

Zvlášť hrdí a nadšení sme my rodičia. Naše deti na rozdiel od nás, nielenže ovládajú všetky tie technické a technologické zázraky. Naše deti sú priam vzorom pri šetrení rodinného majetku a rozpočtu. Žiadne blatom ufúľané oblečenie zo stavby detských hatí na potokoch, žiadne trávou zelené flaky na nohaviciach v dôsledku plazenia sa indiánov k táboru nebezpečných bielych tvári. Úprimne, kto z nás už musel zašívvať roztrhnuté šváby, košeľe či kolená nohavíc v dôsledku nácviku výsadku z lietadiel, ktorými boli za našich čias všetky stodoly na dedine, či stromy v jej najbližšom okolí? Dokonca z topánok nemusíme vysypávať piesok, ktorý naše mamky našli nielen tam, ale často aj vo všetkých telesných dutinách, keď sme na kope piesku pri stavbe školy simulovali úspešný odpor spojencov na Sahare proti nenávidenému Rommelovi.

Máme ideálne deti. Po niekoľkohodinových či celodenných hrách nielen, že sú ako zo škatuľky, ako sme ich ráno, často aj tínedžerov obliekli, tak vypadajú aj neskoro večer. Nie, že pri hre neopustili bezpečie domova, oni nemuseli ani vstať zo stoličky. Nepotrebujú zazvoniť na dvere susedov a pýtať sa, či kamarát môže von! Virtuálny spoluhráč je k dispozícii vždy, keď ho potrebujú. Žiadne obmedzenia, žiadne limity! No povedzte, nie je to krásne detstvo?! A tých zážitkov, na ktoré sa oplatí celý život spomínať...! Radšej nespomínať!

Tak ako vesmír ponúka nášmu oku nespočetné množstvá ďalekých svetov, internet je tým vesmírom nekonečných priestorov plných informácií. Ak sme nad knihami či časopismi trávili hodiny a dni, aby sme v nich našli hľadané skutočnosti, dnes je to záležitosť sekúnd alebo minút. Paradoxom je, že napriek týmto fantastickým možnostiam nadobúdania nových poznatkov sa nič prelomové nedeje pri porovnávaní

intelektu predchádzajúcich generácií s tou súčasnou.

Podľa zistení renomovaných amerických neurológov, ľahko elektronicky získavané informácie ľudský mozog nespracováva a neukladá tak dôsledne, ako je nútený pracovať s informáciou získavanou z tlačenejho textu alebo získanej napríklad kontaktom s iným človekom.

Nebola potvrdená laicky dosť oprávnená domnienka o tom, že s vyššou dostupnosťou informácií došlo aj k zdokonaleniu mozgového potenciálu, a tým aj rozumovému progresu osobnosti. Práve naopak, u ľudí do tridsať rokov fyzického veku bol výskumom potvrdený nižší rozsah vedomostí, ako pri testoch tej istej vekovej skupiny pred štyrmi desaťročiami.

Z toho možno vyvodit záver, že problém intelektuálneho rozvoja osobnosti nie je podmienený ani počtom, ani dostupnosťou informácií. To, čo na naše napredovanie vplýva ako rozhodujúci faktor, je skutočnosť, ako a kde tieto informácie získavame.

V tejto súvislosti je kľúčová reálna interakcia s okolitým svetom, to znamená vstupovanie do kontaktu a vzťahov s osobami, inštitúciami, pracoviskami a podobne. Odborne by sa dalo povedať, že rozvoj osobnosti nie je možný bez jej neustálej socializácie.

Veľmi citlivo, kriticky a zároveň nostalgicky konštatujeme, že už aj na dedinách sa nám vytrácajú elementárne, storočia platné zásady preukazovania vzájomnej úcty pozdravom v akejkoľvek jeho podobe. V dávnej minulosti to nebol len atribút úrovne výchovy a morálky. Bol to hlavne nástroj, ktorý rozvíjal kontakt do ďalších detailov, ktoré smerovali k obohateniu o nové informácie, ponaučenia, skúsenosti. Práve preto sa ľudia takémuto osobnému kontaktu nevyhýbali, ba práve naopak boli nútení ho prinajmenšom akceptovať, keď nie priamo vyhľadávať.

Dnes informácie získavame individuálne bez nutnosti priameho stretnutia s ľuďmi v našom okolí. Prekáža nám a všeobecne kritizujeme, že ľudstvo stále viac inklinuje k individualizmu a obmedzuje sa len na virtuálne sociálne vzťahy. Zároveň to však úmyselne viac či menej podporujeme.

Ak dieťaťu z pohodlnosti alebo snahou tromfnúť jeho vrstovníkov najnovšími technickými vymoženosťami poskytneme najnovšie elektronické hry, nielenže ho ochudobňujeme o zážitky, ktoré môže mať len pri hre s rovesníkmi. Vyrastá nám tak človek, ktorý si nepestuje schopnosť čeliť prehrám vzájomným vysvetľovaním si pozícií, správania a konania s rešpektovaním povahových zvláštností súpera.

Preto by nemalo byť pre nikoho prekvapením, že aj v tak technicky a technologicky progresívnej spoločnosti ako je americká, paradoxne narastá agresivita mládeže, neraz až s fatálnymi následkami. Je to prirodzený stav, keď sa kontakt dieťaťa s rovesníkmi obmedzuje len na povinné školské aktivity a tie mimoškolské sú zúžené len na virtuálny kontakt. Ten nevyžaduje citovú zrelosť, schopnosť zvládania emócií či empatie. Takto, v extrémnych prípadoch, vyrastajú technicky nadané, možno aj vzdelané citovo chladné bytosti schopné prípadný konflikt riešiť fyzickou likvidáciou všetkých vo svojom okolí. Nikdy doteraz totiž neboli v situácii, keď by museli postupne rozvíjať svoju osobnosť presvedčovaním, hľadaním argumentov, prípadne aj drobnými potýčkami s rovesníkmi tak, aby sa v kolektíve dokázali presadiť kultivovane bez ohrozovania svojho okolia.

Ak chceme mať nielen vzdelaných, ale aj ľudsky hodnotných pokračovateľov nášho diela, umožníme im napriek možnostiam vedy a techniky naprí-

klad osobne prísť pred maturitnú komisiu a v osobnej konfrontácii si obhájiť svoje vedomosti. Nie je to len to, čo s nimi pôjde v spomienkach celý život, na rozdiel od anonymného testu v ústraní od ľudí, na ktorý si po rokoch ani nespomenú. Je to aj uvedomenie si, že všetko, čo budú robiť v budúcnosti, budú realizovať a obhajovať medzi ľuďmi, preto je veľmi kontraproduktívne, že tí, ktorí z nich na úrovni ministerstiev majú primárne formovať osobnosť v jej sociálnej podstate, nariekajú nad tým, že možnosť externej maturitnej skúšky využilo tento rok len niečo viac ako tisíc študentov. Znamená to, že napriek technickým možnostiam, stále víťazí zážitková forma zameraná na deň, na ktorý sa nezabúda „Dobrý deň! Vážená maturitná komisia, prišiel som...!“. Alebo ste za variant z domova, pokoja svojej izby napr. „Milý počítač, očakávam otvorenie maturitného testu...?!“. Druhá voľba je cestou k tomu, že sa z nášho správania postupne vytratí nielen pozdrav, ale všetko to, čo robí človeka skutočným človekom!

-sm-

PLÁN KULTÚRNYCH A ŠPORTOVÝCH AKTIVÍT V OBCI ĽUBEĽA NA ROK 2018

6. – 8. 7. 2018 „Ľubel'afest 2018“ – festival ochotníckych divadiel 10. ročník

4. 8. 2018 Súťaž vo varení gulášu „O putovnú varechu starostu obce“ 10. ročník

26. 8. 2018 Pietny akt pri príležitosti výročia SNP

September 2018 Slávnostný program venovaný darcom krvi oceneným Janského plakitou

Október 2018 Stretnutie s jubilantmi pri príležitosti Mesiaca úcty k starším

20. 10. 2018 Zlaté melódie – úcta k seniorom

6. 12. 2018 Mikuláš s prvou pomocou

9. 12. 2018 Vianočné trhy a Mikuláš

25. 12. 2018 Premiéra vianočného divadelného predstavenia

Upozornenie na povinnosť udržiavať pozemky v čistote

Vážení spoluobčania,

chcem vám dať do pozornosti povinnosť, ktorá vyplýva zo Zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (§ 3 ods. 1 písm. b)) a tiež znenie § 127 Občianskeho zákonníka. Z uvedených zákonov vyplýva, že každý vlastník, nájomca alebo správca pôdy je povinný pozemky udržiavať v čistote a to väčšinou pravidelným kosením, aby sa tak predchádzalo výskytu a šíreniu burín na neobrábaných pozemkoch.

Ing. Erik Gemzický, PhD., starosta obce

Čím si budeme špárať v ušiach?

V rozpoltenosti názorov na Európsku úniu sa stretávame so zástancami tohto spoločenstva na jednej strane, a euroskeptikmi na strane druhej. A práve „nariadenia Bruselu“ či „bruselský diktát“ je hlavnou vodou na mlyn pre skeptikov. Veď vskutku niektoré nariadenia a medzinárodné dohody sú naozaj na zamyslenie ako napríklad „Medzinárodná dohoda týkajúca sa predpisov, ako pokračovať proti hmyzu *Phylloxera vastatrix*.“ Už vidím rozklepanú Fyloxériu viničovú, keď zistila, že aj v boji proti nej sa národy spájajú.

Nemožno však veci vidieť len ako čierne a biele. Predpokladám, že väčšina našich čitateľov už zaregistrovala nové snahy Európskej komisie zamerané na redukcii odpadu. Väčšinou sa nám takéto správy dostávajú z druhej až tretej ruky. Pozrime sa však priamo na zdroj: Tlačová správa Jednorazové plasty: nové pravidlá EÚ na obmedzenie morského odpadu, Brusel 28. máj 2018:

„72 % Európanov uvádza, že obmedzilo používanie plastových tašiek po tom, ako boli v roku 2015 prijaté súvisiace opatrenia (Eurobarometer). EÚ teraz obracia svoju pozornosť na 10 druhov jednorazových plastových výrobkov a rybársky výstroj, ktoré spolu tvoria 70 % morského odpadu v Európe. Novými pravidlami sa zavedú tieto opatrenia:

Zákaz niektorých plastových výrobkov: Ak existujú dostupné a cenovo prijateľné alternatívy, predaj jednorazových plastových výrobkov bude zakázaný. Zákaz sa bude vzťahovať na plastové vatové tyčinky, príbory, tanieri, slamky, miešadlá a paličky na balóny, ktoré budú musieť byť vyrábané výlučne z udržateľnejších materiálov. Jednorazové nádoby na nápoje vyrobené z plastu budú na trhu povolené len vtedy, ak ich viečka a uzávery zostanú pripravené k nádobe.

Ciele zníženia spotreby: Členské štáty budú musieť obmedziť používanie plastových nádob na potraviny a pohárov. Môžu napríklad stanoviť vnútroštátne ciele zníženia spotreby, poskytovať na mieste predaja alternatívne výrobky alebo zabezpečiť, aby sa plastové výrobky na jedno použitie neposkytovali zdarma.“

Najprv som sa tohto nariadenia zľakol, že si už nikdy nevyčistím uši. No môj strach z tohto nariadenia ma prešiel a pri pohľade na pobúrené statusy o vatových tyčinkách do uší sa mi vynorila jednoduchá otázka: Zamýšľame sa vôbec nad predmetmi dennej spotreby? A čo sú to tie vatové tyčinky? Je to vata na kúsok plastu, ktorú v roku 1923 vymyslel Američan poľského pôvodu Leo Gerstenzang. Ani doktor, ani zdravotník, ale obchodník. A sú vôbec vatové tyčinky bezpečné? A skutočne efektívne čistia uši? Hmm... odpoveď nechám na každého z Vás. Viem len jedno: vatové tyčinky sú pohodlné – teda, pohodlnejšie než návšteva odborníka. A jeden „ošmrdek“ plastu predsa nikoho nezabije! Prečo by sme sa mali vzdať kvôli pánom z Bruselu nášho pohodlia? Ale čo tých osem miliónov ton plastu ročne v oceánoch, to tiež zväčša nie sú obrovské kusy, ale práve malé kúsočky – smeti. Ešteže nemáme more, čo? To je ako keď zametáte podlahu, jedna smietka k druhej smietke a zrazu ľaľa, aký nečín! Tak sa hromadia aj použité vatové tyčinky, plastové príbory, tanieri, slamky, miešadlá a paličky na balóny... Pritom najdôležitejšie je zistenie, že tieto veci ale vôbec **K ŽIVOTU NEPOTREBUJEME A NIKDY SME NEPOTREBOVALI!** Veci, o ktorých sme predtým nepočuli a nevedeli, sa pre nás stali nesmierne dôležité. Alebo si azda viete predstaviť našich starých rodičov a predchádzajúce generácie jesť halušky z plastových tanierov, krájať si slaninu plastovým nožom, piť žinčicu slamkou z plastového pohára? No mohli by sme používať klasický nôž, ale to by ho bolo treba umyť. Nech si teda o Európskej únii myslí každý, čo chce, ja môžem len konštatovať, že tentokrát „pánové nahoru“ v Bruseli sa naozaj vyšvihli a prichádzajú s rozumným nariadením.

P.S.1 Ak si zbytočnosť jednorazových plastov uvedomuje 10-ročné dievča Molly Steer, na podnet ktorého v austrálskom meste Cairns zakázali predaj slamiek, nad čím uvažujeme my?

P.S.2 A čím si budeme špárať v ušiach? Nebojte sa, určite na to príde nejaký obchodník... pardon... odborník!

- pgh, foto: plastinography.org

ZAÚJÍMAVOŠŤ

Aj takéto originálne doplnky zdobia okolia domov našich občanov...

POVEDZME TO PO ĽUBEĽSKY

Várník - hrniec

Včasia - skôr

Vechet' - handra na umývanie (napr. riadu)

Veranda - prekrytá vstupná časť domu, predsieň

Verbuvať - nahovárať (napr. aj vo význame volať mladých mužov na vojnu)

Vercajk, vercajch - pracovné náradie

Virgať - prepletať nohami, skákať (napr. pri tanci)

Voláky - nejaký

Voňády - minule

Vše - niekedy

Vyárenduvať - prenajať

Vyciedzať - dopíjať, dolievať
(zvyčajne niečo posledné)

Vychodiť - vychádzať

Vykonať - vybaviť (niečo)

Vykotiť - zvaliť, prevaliť

Vykynožiť - vyhubiť, zlikvidovať

Vynáčiť, náčiť - vystrašiť, strašiť

Vynsť - vyjsť

Vyparatiť - vyvieť, vykonať

Vypelchať - vychovať

Vypšikať - vyhnať, vyradiť niekoho z niečoho

Výsluha, výslužka - darček v podobe jedla (zákuskov) z hostiny alebo svadby

Vypucovať, pucovať - vyčistiť, čistiť (tiež niekedy vo význame karhať niekoho – „vypucovať želúdok“)

Vystydnúť, prestydnúť - vychladnúť, prechladnúť

Vyšticovať - vyťahovať za vlasy

Vyzváraný - spotený

-mm-

ŠTATISTIKA

K 31. 12. 2016 bolo 1158 obyvateľov.

V roku 2017:

Narodení: 13

Pristahovaní: 22

Odstahovaní: 14

Zomretí: 20

Počet obyvateľov k 31. 12. 2017 **1 159**

-eg-

STRETNUTIE ČLENOV MIESTNEHO SPOLKU SČK V ĽUBEĽI

Dňa 14. apríla 2018 sa v Kultúrnom dome v Ľubeľi stretli členky MS SČK aby zhodnotili svoju činnosť za uplynulý rok 2017. Na stretnutí boli prítomní i starosta obce p. Ing. Erik Gemzický PhD., a MUDr. Elena Hrbčová. Na úvod vystúpili žiačky Súkromnej základnej školy Dotyk pod vedením p. učiteľky Martonovej s tanečným číslom. V hodnotiacej správe predsedníčka p. Kubíková, spomenula výročné zhromaždenie nášho spolku, územný snem SČK Územného spolku Liptov, ktorý sa uskutočnil v Liptovskom Mikuláši a ktorého sa ako delegátka zúčastnila, VI. celoslovenský snem SČK, ktorý sa uskutočnil v Štrbe v októbri 2017. Zablahoželala našim 2 členkám menovite MUDr. Elene Hrbčovej a PhDr. Mariane Magerčiakovej PhD, k zvoleniu na najbližšie 4-ročné volebné obdobie do Územnej rady SČK Územného spolku Liptov v Liptovskom Mikuláši.

V uplynulom roku naše rady opustilo 5 členiek, (Mária Hrnčiarová, Klára Turčiaková, Margita Bubniaková, Anna Bubniaková, Eva Droppová) do organizácie pribudli 2 nové členky (Stanislava Obrcianová a Tatiana Kubová).

V hodnotení spomenula brigádnickú činnosť pri úprave priestranstva parku pri Zdravotnom stredisku, návštevu detí v MŠ pri príležitosti MDD, oblasť sociálnej starostlivosti, v rámci vzdelávacej činnosti už po druhý krát zorganizované Mikulášske posedenie s kurzom prvej pomoci, propagáciu činnosti na webovej stránke obce, v Ľubeľských novinách a článok k 60.výročíu vzniku organizácie bol uverejnený aj v časopise SČK Zvesti.

Dobrovoľným darcom krvi prišli zaspievať členovia našej speváckej skupiny. V roku 2017 za obec Ľubeľa darovalo krv 30 občanov, malým upomienkovým darčekom a zápisom do Pamätnej knihy MS SČK sme im vyjadrili

našu vďaku za nezištnú pomoc pri záchrane ľudských životov. Sú to: Eva Cebecaverová Ľubeľa 132, Petra Diškancová Malatíny 146, Michal Forgáč Ľubeľa 376, Radvan Grečner Ľubeľa 605, Stanislava Gregorová Ľubeľa 427, Juraj Halaj Ľubeľa 342, Zuzana Holaňová Ľubeľa 193, Júlia Hrbatá Ľubeľa 509, Róbert Hric Ľubeľa 547, Dušan Hrnčiar, ml. Ľubeľa 385, Juraj, Martin, Patrik a Veronika Jaškovci Ľubeľa 510, Adriana Kubíková Ľubeľa 249, Stanislav Kubín Ľubeľa 108, Michal a Tatiana Kubová Ľubeľa 491, Jakub Kúkol Ľubeľa 149, Zuzana Lúčanová Ľubeľa 176, Mojmír Magerčiak Ľubeľa 524, Martin a Štefan Oravcovci Lipt. Kľačany, Ján Oško Ľubeľa 438, Sára Sikorová Ľubeľa 65, Dita Štěchová Ľubeľa 2, Alíno Švec Ľubeľa 244, Peter Tomčík Sv. Kríž, Štefan Vrbenský Ľubeľa 294, Ľubomír Vyšňan Ľubeľa 474.

S poďakovaním za aktívnu činnosť a spoluprácu vystúpili i starosta obce p. Ing. E. Gemzický PhD. a MUDr. E. Hrbčová a do ďalšej činnosti zaželali členom organizácie veľa úspechov.

Stretnutie členov spríjemnili s úsmevnou scénkou „Večerná hygiena v penzióne Kvietok“ i samotné členky Hedka Obrcianová, Erika Urbanová, Danko Mihalovičová, Martuška Turčiaková a Milka Kubíková.

V závere predsedníčka poďakovala za podporu a dobrú spoluprácu obci Ľubeľa, starostovi obce p. Ing. E. Gemzickému PhD., MUDr. E. Hrbčovej, vedeniu ZŠ s MŠ v Ľubeľi a tiež samotným členom MS SČK za ich podporu a preukázanú dôveru a tak môžeme spoločnými silami šíriť dobré meno MS SČK a naplňovať základné ciele a poslanie Červeného kríža.

- Mgr. Mária Kubíková, predsedníčka MS SČK-

VÝSTUP NA SINÚ

Obyvateľom Ľubele skrášľujú pohľad na juh tri dobre známe vrchy. Sú to: bralnatá Siná, legendárny Viackov a oblá Ľupčianska Magura. Na tieto vrcholy sú každoročne organizované turistické výstupy, ktorých sa pravidelne zúčastňujú aj turisti z Ľubele. Prvú májovú nedeľu usporiadali turisti z KST Jasná výstup na Sinú. Nakoľko lykožrútová kalamita a následne vietor prakticky zatarasil výstupový chodník z Demänovskej doliny, bolo rozhodnuté, že pôjdeme na vrchol z doliny Mošnica. Ale nič nie je úplne jednoduché. V doline Mošnica sú momentálne dve závory, a tak bolo najprv potrebné vybaviť od nich kľúče. To sa podarilo dokonale! Ďalším problémom však bola veľmi rozbitá cesta hore dolinou. To sa vyriešilo tak, že pred dolinu (ku chate nedávno zosnulej herečky Květy Fialovej), sme išli na autách a odtiaľ na Tatru V3S, ktorú bravúrne odšoféroval a aj vrchol Sinej zdolal Martin Jaško. Bol to naozaj raritný pohľad: „vétrieska“ a na jej korbe viac ako tridsať turistov.

Počasie bolo dobré, nálada výborná, ťapky plné a postupne prázdne, a aj napriek zatarasenému vrcholovému hrebeňu popadanými stromami, sa na spoločnej fotke pri slovenskom dvojkríži mohlo usmievať 41 turistov: detí aj dospelých.

Po zostupe sa väčšina účastníkov zúčastnila oslavy jubilea jedného nášho člena v Chate ovocinárov, kde

sa podával guláš a občerstvenie.

Z histórie ešte môžeme spomenúť, že sa prvýkrát organizovaní turisti z Ľubele zúčastnili výstupu na Sinú už v roku 1981. Odvtedy sa približne 30x výstupy opakovali, niektoré sa pre zlé počasie neuskutočnili.

Akciu hodnotím ako úspešnú.

Záujemcov o turistiku by som týmto chcel pozvať na janský výstup na Ľupčiansku Maguru, ktorá bude 24. 6. 2018 a následne na letný výstup na Viackov, ktorý tradične organizuje Ľubeľská Matica slovenská.

- Ing. Ján Švec-

ANDREJ KUBÍK ÚSPEŠNE NA DVOCH KOLESÁCH

Ing. Andrej Kubík má veľmi krásny a užitočný „koníček“, ktorému sa venuje aj súťažne. Ako sám potvrdzuje, cyklistika je šport, ktorému sa môžu venovať ľudia v každom veku.

Priblížte našim čitateľom, akému športu sa venujete a odkedy.

Odkedy som sa naučil bicyklovať, tak ma to nejak stále ťahalo k tomuto športu - ku cyklistike. Takže venujem sa cestnej cyklistike, ale podotýkam, vždy som sa tomuto športu venoval ako záľube, amatérsky. Prvý bicykel s prehadzovačkou mi rodičia kúpili, keď som mal 15 rokov. Potom som si poskladal svoj druhý bicykel sám, asi keď som začal chodiť na vysokú školu. Zarobil som si naň sám na brigádach. Hoci sa tomu venujem už na dosť vysokej úrovni, stále je to v amatérskej rovine.

Prečo ste si vybrali práve tento šport, čo je na ňom zaujímavé. Akú ste mali motiváciu?

Ako malý chlapec som obdivoval cyklistov na Pretekoch mieru, obdivoval som vtedy nemeckých cyklistov Olafa Ludwiga, Uwe Raaba, Uwe Amplera, nášho Milana Jurča, neskôr Miguela Induraina na Tour de France. Boli mojím chlapčenským športovým vzorom. Ťahalo ma to k cyklistike. Keďže nebol internet a akákoľvek informácia o tomto športe bola pre mňa vzácna, hľadal som v novinách akýkoľvek článok o ňom. Zaujímalo ma zákulisie tohto športu, ako to funguje na pretekoch v pelotóne, ako cyklisti trénujú. No a hlavne: obdivoval som krásne, vždy čisté cestné bicykle, po akom som aj ja vždy túžil. Až raz, ako som už spomínal, som si bicykel poskladal sám. Veľmi ma bavilo zháňať a skladať jednotlivé časti bicykla. Pritom zohnať kvalitné súčiastky v tej dobe bol nes-

mierny problém. Teraz mám pretekársky bicykel, ktorý som od malička chcel. Taktiež sa snažím trénovať podľa určitých zásad a pravidiel. Chodím na preteky, kde zažívam atmosféru na vlastnej koži. Splnil som si detské sny ☺.

Venujete sa cyklistike aj súťažne? Ak áno, kde všade ste sa zúčastnili súťaží a aké boli vaše umiestnenia.

Súťažne sa tomuto športu venujem asi 6 rokov. Vzhľadom na môj terajší vek (45 rokov) je to trochu neskoro, ale vždy sa dá začať. Začať súťažiť aj na úrovni amatérskych pretekov je nesmierne náročné a príprava si vyžaduje veľmi veľa času. Dnes už každý aj v amatérskom športe ide na maximum, tak potom aj príprava je nesmierne náročná. Je veľký rozdiel medzi tým voziť sa len tak a pretekať (hoci len medzi amatérmi). Postupne som si pridával vyššie ciele. Chcel som dosiahnuť vždy viac. S kamarátmi sme dali dokopy družstvo Liptov Cycling Team a pravidelne sa zúčastňujeme časovky družstiev, ktorá sa jazdí na severnom brehu Liptovskej Mary. Tam sme dosiahli dve tretie a jedno druhé miesto. Na pretekoch Jarná klasika v roku 2017 som v kategórii nad 40 rokov obsadil 8. miesto. Moje umiestnenia sú však predovšetkým o zdolávaní vlastných hraníc a osobných cieľov, ktoré ma posúvajú ďalej. Takže vždy tak jazdím svoje vnútorné preteky.

V čom je náročná táto záľuba?

Keďže cestná cyklistika je vytrvalostný šport, vyžaduje si predovšetkým veľmi veľa času. V dnešnej rýchlej dobe si nájst čas na pravidelný tréning je dosť náročné a vyžaduje si presné rozdelenie času, teda osobnú disciplínu. Všetko to treba zladať. No niekedy

ani to nejde, pretože sú dôležitejšie veci: rodina, práca, iné povinnosti....a vtedy musím upustiť od tréningov, prípadne robiť zmeny. O to ťažší je potom návrat. Samozrejme výbava, bicykel a oblečenie nie je lacná záležitosť.

Podporuje vás rodina? Prípadne venujú sa aj vaše deti tomuto športu?

Bez podpory rodiny by to nešlo, aj keď práve rodina najviac trpí hlavne mojou neprítomnosťou. Najväčšou oporou mi je moja manželka, ktorá ma veľmi podporuje a praje mi v tejto mojej záľube. Som jej za to nesmierne vďačný a veľmi jej aj touto cestou za to ďakujem. Veľmi mi pomáha v časoch, keď mi to nejde, a nedarí sa mi. Vie odhadnúť, kedy mám dosť, čo ja niekedy sám na sebe nevidím. Vie mi poradiť. Výborne varí a dbá na správnu výživu, takže stravovanie mám ako vrcholový športovec. Obidvaja sa venujeme športu. V lete bicyklujeme, máme radi turistiku, v zime lyžujeme, chodíme na ski-alp. Snažíme sa do toho zapájať aj naše deti. Niekedy to ide ľahšie, niekedy ťažšie, pretože bojovať s nástrahami tejto doby, ako sú počítače, médiá, mobily, internet a sociálne siete, je ťažšie ako vyjsť na bicykli trikrát Huty. Snažíme sa však do športových aktivít čo najviac naše deti vtiahnuť, nech sa hýbu.

Myslíte si, že je to šport, ktorému sa dá venovať v každom veku?

Myslím si, že v tomto športe vekové obmedzenia nie sú. Dá sa mu venovať v každom veku a v akejkoľvek forme. Nie je dôležité, aby bol niekto pretekár,

dôležité je, že robí niečo pre svoje zdravie, pre seba. Ľudia sa málo v dnešnej dobe pohybujú. Naši predkovia boli nútení tvrdo fyzicky pracovať a boli zdraví fyzicky aj po duševnej stránke. Preto treba vypnúť Facebook, mobil, počítač a ísť sa aspoň prejsť do prírody. Prípadne sadnúť na bike a ísť sa len tak povoziť, vyčistiť si hlavu.

V čom vidíte najväčší prínos tejto vašej záľuby?

Predovšetkým mi prináša oddych a relax, je to čas, keď vypnem hlavu, myšlienky. Mám rád ten pocit, keď zdolám ťažký kopec a potom si vychutnávam jazdu smerom dole, prekonám nejaký cieľ, ktorý si na začiatku dám. Potom aj v živote ide prekonávanie prekážok ľahšie.

Po ťažkých dňoch, „stúpaniach“, musia vždy prísť aj ľahšie dni a odmena za tvrdú prácu. Mám rád disciplínu, pravidelnosť a rytmus tréningu a jazdenie na bicykli mi to prináša. Nehovoriac o tom, že človek má výbornú fyzickú kondíciu. A to je to hlavné v dnešnej mediálnej dobe. Mám 45 rokov a predbieham mladých 20-ročných chlapcov... Ako je to možné? YouTube, Facebook a iné médiá sú obrovské lákadlá pre mladých, ale to nie je realita, to nie je život. To všetko je virtuálny svet, po ktorom nezostane v našej hlave nič, žiadny zážitok. Zapamätáme si a obohatí nás len to, čo naozaj zažijeme – kvapky potu na ceste smerom hore do kopca, vietor v ušiach a pocit odmeny, momenty prekonania seba samého, posunutie svojich hraníc na ceste smerom dole.

-jm-

Obec Ľubelňa

Ľubel'ské ochotnícke divadlo
K. O. Urbana

10. ročník divadelného festivalu ĽUBELAFEST

PIATOK - 6. júl 2018

18:00 OTVORENIE FESTIVALU - VYSTÚPENIE ĽUBELANKY

18:30 ODS OKNO LIPTOVSKÝ JÁN - RYBA PRE ŠTYROCH (tragikomédia)

20:30 DIVADLO ZELIENKA ZVOLEN - PÁN A PANI MORGANOVCI (komédia)

SOBOTA - 7. júl 2018

15:00 ZASTAVME SA S ROZPRÁVKOU

SZUŠ DOTYK, DETSKÉ WORKSHOPY

16:00 HRIŇOVSKÉ OCHOTNÍCKE DIVADLO

DANKA A JANKA - rozprávka pre najmenších

17:30 OTVORENIE DRUHÉHO FESTIVALOVÉHO DŇA

18:00 DOS BRAXATORIS - KRUPINA

HRA JE HRA (komédia)

20:15 OCHOTNÍCKE DIVADLO LIPTOVSKÝCH KĽAČIAN

AKCELERANTI (komédia)

NEDEĽA - 8. júl 2018

16:30 LUNETRDLO PARTIZÁNSKA ĽUPČA

ŽENSKÝ ZÁKON (v netradičnom ženskom prevedení)

18:00 DIVADELNÝ OCHOTNÍCKY SÚBOR PODZÁMČOK

SLADKÝ ŽIVOT V JABLOŇOVE (komédia)

miesto: Kultúrny dom v Ľubeli
vstupné: 2€ (dôchodcovia 1€)

tento projekt
finančne podporil:

fond
na podporu
umenia

ĽUBEĽSKÉ NOVINY – informačný občasník pre občanov. XI. ročník. Vydáva: obec Ľubelňa, Ľubelňa 346, 032 14. IČO: 00 315 567. Tel.: 044/5593246, email: lubela@lubela.sk, web: www.lubela.sk. Redakčná rada: PhDr. Mgr. Mariana Magerčiaková, PhD. (predsedníčka redakčnej rady), Ing. Erik Gemzický, PhD., Mgr. Jana Mlynarčíková, Mgr. Peter G. Hrbatý, Ing. Stanislav Morong, PhD., Mgr. Erika Miklášová. Vydavateľ nezodpovedá za obsah reklamy a inzercie. Evidenčné číslo v MK SR: EV 5454/16. ISSN: 2453-9791. Vytlačil: REPROservis v náklade 420 výtlačkov. Distribúcia vlastná. Vydanie: júl 2018.